

BROKILON

Juraj Červenák

BIVOJ

Copyright © 2016 by Juraj Červenák

Cover © 2016 by Michal Ivan

Illustrations © 2016 by Michal Ivan

For 2nd Czech Edition © 2023 by Robert Pilch – Brokilon

ISBN 978-80-7456-534-2

Juraj Červenák

BROKILON

Vládce stříbrného šípu
Běsobijce
Válečník

Nakladatelství BROKILON
PRAHA
2023

Edice

„Brokilon Alternativa“

Vladimír Šlechta: Tajemství Morie

(aneb alternativní Středozeří)

Petra Slováková: Démon z East Endu

(aneb alternativní Londýn)

Jan Kotouč: České země

(aneb alternativní Česko)

1. Nad českými zeměmi slunce nezapadá
2. Ofenziva českých zemí
3. Spojenci českých zemí
4. Bitva o české země

V tajné službě Koruny české

Hrdinové českých zemí (antologie)

Julie Nováková (ed.): Terra Nullius

(aneb alternativní biologie a transhumanismus)

Juraj Červenák: Bivoj

(aneb alternativní Staré pověsti české)

Karolina Francová: Purpurová noc

(aneb alternativní Liberecko)

1. Ve stínu Rudé věže
2. Tisíciletý démon
3. Světlý král

Vendula Brunhoferová: Hladový národ

(aneb alternativní druhá světová válka)

<http://www.cervenak.sk>

<https://www.facebook.com/Cervenak.Juraj>

<http://www.brokilon.cz>

<https://www.facebook.com/brokilon>

Předmluva

Tento příběh je čistokrevná fantasy. V žádném případě to není pokus o historický román ani o historickou fantasy. Navzdory určitému ukotvení v konkrétním čase a prostoru (zmínky o králi Sámovi, Avarech a skutečně existujících slovanských kmenech na území dnešních Čech, popis některých hradišť podle archeologických poznatků) se nesnaží věrohodně rekonstruovat realitu České kotliny ve druhé polovině 7. století. Vychází výhradně z legendy, a ani u té se nesnaží pátrat po skutečné, původní podobě mýtu. Při těchto snáhách by se totiž musel potýkat s významnými rozpory, ať už z historického hlediska (jeden příklad za všechny: Vyšehrad v té době ještě určitě neexistoval), nebo z hlediska výstavby mýtu. Kosmas, který v 11. století zapsal jeho jakž takž původní verzi, by se při čtení Jiráskových Starých pověstí českých náramně divil. Všichni zapisovatelé legend v obdobích mezi těmito velikány ji totiž dále košatili, dotvářeli, obohacovali o příběhy nejasného původu (například o Bivojovi se Kosmovi ani nezdálo, tato postava přibyla až v pozdějším středověku) a neváhali si i vymýšlet a vytvářet úplně nové dějové linie, občas na základě mylných domněnek (postava Kazi údajně

vznikla jen špatným pochopením jednoho starého přísloví). Takže to, co dnes známe jako Staré pověsti české, rozhodně není pravý, originální staroslovanský mýtus. Už zřejmě nikdy nezjistíme, co je v něm původního, co do něj prosáklo ještě z keltských, germánských, nebo dokonce řeckých mýtů („dívčí válka“ je nepochybně inspirována bájemi o amazonkách), a co přidali středověcí (ale i novověcí) fabulátoři.

Přes to všechno je to mýtus nádherný, a hlavně v Jiráskově podání získal ryze a hrdě slovanskou podobu. Tento dobrodružný román se proto nesnaží pátrat po kořenech legendy ani ji historicky interpretovat. Je prostě jen její další, i když mnohem košatější a bujnější verze. Takto se ony události určitě nestaly a ani stát nemohly. Ale proč bychom si to nemohli na chvílku představovat?

Juraj Červenák

BIVOL

**Vládce
stříbrného šípu**

I.

Lešem běželi tři muži.

Hvozď byl starý, divoký a nevládný. Na běžce, rušící jeho klid, rozčileně otevíral černá, němě spílající ústa dutin, mračil se stinnými rozsochami a vrásčítými kmeny, podrážděně blyskal očima šelem skrčených v porostu. A jak jinak, všemožně se je snažil zastavit nebo alespoň zpomalit. Do cesty jim stavěl překážky v podobě vývratů a bahnitých tratolišť, ostružiním nebo vyčnívajícími kořeny jim podráždel nohy a bičoval je po tvářích a ramenou větvemi.

Ti tři na to nedbali. Samozřejmě, les chovali v úctě, i všechny jeho běsy, víly a skřítky, ale teď měli jiné starosti. Sledovali stopu.

Otisky několika tuctů kopyt a šesti párů chodidel se črtaly v kypré půdě jako dobře vyšlapaná srnčí stezka. Jenomže se chýlilo k večeru, v hvozdu houstlo šero a pronásledovatelé se právem obávali, že budou nuceni štvanicí do rána přerušit. A takovou ztrátu času si nemohli dovolit.

V čele běžel neobyčejně dobře stavěný tmavovlasý mladík, v ramech mohutný jako zubr. Na sobě měl pouze halenu s krátkými rukávy a vyšívanými lemy, přepásanou širokým kovaným opaskem. V jedné ruce nesl oštěp, v druhé sekeru na neobvykle dlouhém toporu, na zádech se mu pohupoval kruhový dubový štít potažený volskou kůží. Z toho, jak se neomylně vyhýbal nástrahám v porostu, bylo znát, že je v lese – v tomto i v kterémkoli jiném – jako doma. Ze soustředění

na stopu zase čišela jeho cílevědomost a varování pro všechny, kdo by se mu osmělili postavit do cesty.

Stromy kolem stezky prořídly. Trojice vyběhla na nevelký palouk a mladík v čele zastavil a varovně pozvedl ruku se šíročinou.

„Co je, Bivoji?“ Druhý muž byl mladíkovi nápadně podobný, postavou i tmavými vlasy, jen v jeho hřívě a vousech se už vlnily stříbrné prameny. Ozbrojen byl oštěpem, dlouhým nožem, lukem a toulcem plným šípů. Sudivoj, vladyka Strošovců, ukázal hrotem oštěpu na západ, kde listovím probleskovaly červánky. „Svarog už přešlapuje před bránou noci. A stopa vypadá docela čerstvě. Zkrátili jsme jejich náskok na pár honů. Můžeme je dosáhnout ještě před setměním.“

Bivoj zvedl hlavu a zhluboka nasál vzduch.

„Co je to, bratranče?“ Třetí běžec byl nejmladší z nich, možná osmnáctiletý, spíše šlachovitý než robustní, ale ani jemu nechyběla síla a mrštnost. Na zádech měl v toulci luk a šípy, v ruce nesl kyj s boulovitou hlavicí. Jmenoval se Lešek a byl synem Sudivojova bratra, zabitého před časem při přepadení Strošovic tlupou avarských vyvrhelů. „Co větrí tvůj vlčí čenich?“

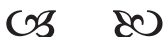
„Kouř,“ odvětil hromotluk zachmuřeně. „A pečené maso.“

„Naše hovězí,“ procedil Sudivoj skrz zuby. „Ti drzouni si klidně rozdělali táborák a cpou se kořistí! Pojďme tomu udělat přítrž!“

„Opatrně,“ sklonil Bivoj hlavu. „Možná jsou opravdu hloupí a nepočítají s tím, že je budeme pronásledovat tak daleko. Mohla by to ale být i léčka.“

Sudivoj přikývl. Pokračovali o něco volnějším tempem, s pohledy pořád sveřepými, ale o poznání ostražitějšími. Chodidla v prostých opáncích šustila v trávě a na vrstvách mechu a listů. Tři pružné postavy zmizely v tmavnoucím lese jako přízraky.

Slunce tonulo v rudých mlhách na západě. Teplý den končícího léta střídala chladná noc začínajícího podzimu.

„Velkááá škoda,“ stěžoval si Vojša mumlavě, hubu plnou narychlo

opečeného telecího, „že jsme těm strošovským balvanům nečmajzli i nějakou dvounohou jalovici. S pořádnými vemeny, krev a mlíko, ha ha! Když se chlap vydatně nasytí, dostane chuť i na leccos jiného.“

Čtyři z Jezevců, krčící se kolem ohniště, ocenili hrubý žert souhlasným chechtáním. Pátý muž, náčelník rodu a velitel výpravy Klen, ani nehnul brvou. Když si to muži uvědomili, ztichli a po očku na něj zašilhali.

„Třeba na medovinu?“ zaskřípal do ticha vladykův hlas. Hodil ztuhlému Vojšovi koženou čutoru. „Na! Spláchni ty žvásty o ženských. Byla to dobrá výprava. Jedenáct krav je lepší kořist, než o jakou jsem se modlil k duchům. Jídlo je teď pro rod důležitější než nějaké ukňourané otrokyně. Ty sis na šoustání taky vzpomněl, až když sis nacpal břicho.“

To byla pravda. Po dvou dnech skoro bez jídla Jezevci nedočkavě porazili tele, které klopýtalo s odehnaným stádečkem, spěšně maso urožnili a pak je napůl syrové, s krvavou šťávou stékající po vousech, dychtivě kousali, trhali a polykali.

„Ale čerstvá krev je taky potřeba,“ odvážil se Vojša dál namítat. „Když se rozmnožujeme jen s našimi ženskými, s pokrevními příbuznými, rodí se nemocné děti. Unášení žen ze sousedních rodů je důležité.“

„Ale až když se nažereš a máš sílu je obtěžkat,“ zavrčel Klen tónem, který spor o tom, zda je důležitější dobytek nebo ženy, rázně ukončil. „Radši se starejte o to, jak kořist bezpečně dopravit až domů.“

Vojšova ruka, zvedající k ústům čutoru, ztuhla na půli cesty a zase klesla. „Neříkal jsi, že nám nic nehrozí? Že než Strošovci zjistí, co se vlastně stalo, budeme za Mží?“

„Říkal,“ připustil Klen. „Ale jeden nikdy neví. Pastevcovu mrtvolu jsme ukryli dobře, ale nakonec stejně zjistí, že jsme jednoho z nich zabili. A potom se rozzuří. Záleží jen na tom, kdy k tomu dojde. V noci budeme hlídat. Ty, Vojšo, si vezmeš první hlídku.“

Jezevci znepokojeně poposedávali a vyměňovali si ustrašené pohledy. Nebyli kdovíjak bystrí – patrně kvůli rozmnožování uvnitř rodu, o němž mluvil Vojša – a jejich myšlení a konání záviselo

výhradně na tom, co řekl náčelník. Jakmile z Klena vycítili obavy, neklid okamžitě zamíchal i jejich střevy.

„Když máš podezření, že nás Strošovci můžou vyčenicchat,“ uvažoval Vojša tak urputně, až z toho měl v obličejí bolestný výraz, „nebylo hloupé rozdělat oheň uprostřed nočního lesa? Musí být vidět na hony daleko.“

Ostatní Jezevci se podívali na táborák, jako by si ho všimli až teď.

„Poslyš, mudrlante,“ naklonil se Klen dopředu – ohnivé světlo vyrýsovalo na jeho obličejí zlověstné stíny, „neměl bys tolik přemýšlet. Očividně ti to moc nejde. Netáboříme právě na tomhle místě náhodou, chápeš?“

Vojša se rychle rozhlédl. Jejich nocležiště se rozkládalo v dolíku na úpatí nevysokého, pravidelně tvarovaného, duby porostlého vršku. Pár kroků od ohniště byl do úpatí pahorku vsazen protáhlý tmavý kámen. Nepochybně ho tu vztyčily lidské ruce – pod tenkou vrstvou mechu se rýsovaly jizvy prastarých znaků a obrazců.

„Už rozumím,“ přikývl Vojša a spiklenecky ztlumil hlas. „Tohle místo chrání kouzla. Je to nějaké staré pohřebiště, že? Říkal jsem si, že ten kopec za námi nevypadá přirozeně. Bude to jedna z těch dávných mohyl, do kterých Hraničáři nebo možná ještě Staří ukládali svá...“

„Ale hovno kouzla!“ uřál Klen netrpělivě. „Prostě nás kopec a úval chrání před pohledem od Strošovic! Už tě mám vážně po krk, hlavo dubová. Vrať mi tu medovinu,“ vyškubl mu z ruky čutoru, „popadni oštěp a širočinu a padej hlídat! Vylezeš nahoru na mohylu a nastražíš uši. Kdyby něco, ztropíš poplach. O půlnoci tě přijdu vystřídat, a jestli tě najdu, jak chrápeš, zmlátím tě jako psa, přivážu ke stromu a nechám Strošovcům nebo vlkům. Dělej, ať už tě nevidím, červe!“

Vojša uraženě zafuněl, ale neřekl ani slovo, rozmáchle vzdorovitými gesty se chopil zbraní, ukázal svým druhům záda a zamířil k mohyle. Klen podrážděně zavrtěl hlavou a nabodl na špičku nože kus telecího.

Ozvalo se hlasité krupnutí. Něco zvedlo Vojša ze země a mrštilo

s ním zpátky k ohništi. Když se bez hlesu zřítíl naznak, Jezevci poznali, že to křupnutí byl zvuk těžkého loveckého oštěpu, vnikajícího mezi Vojšova žebra a skrz srdce až k páteři.

Vojša jen jedinkrát vykopl nohama, na rtech mu zabublala krvavá pěna a pak znehybněl, oči vyčítavě vytřeštěné na Klena.

„Perunovy sračky!“ Vladyka vyskočil jako kousnutý. Čtveřice se za ním opozdila jen o jediný úder srdce – dlaně flekaté od zaschlé krve a umaštěné pečení se pevně sevřely na ratištích oštěpů a toporech seker. Klen si přehodil nůž do levé ruky a pravačkou pozvedl své bojové kladivo s kamennou hlavicí.

„Ukaž se!“

V chvějivém světle táboráku se Jezevcům zdálo, že stojící kámen na úpatí vršku ožil a proměnil se v ramenatého muže se šíročinou v pravačce a štítem na levém předloktí.

„Klen z rodu Jezevců,“ zabručel tmavovlasý obr a rozkročil se před kamenem. „To jsem si mohl myslet. Možná byste se měli přejmenovat, havěti zlodějská. Na Straky nebo Kuny.“

„Komu říkáš kundy?“ houkl jeden z Klenových nohsledů a rozmáchl se sekerou, ale vladyka ho šlehl pohledem jako honáckým karabáčem.

„Kolik vás je, Strošovci?“ zavrčel, pozorně se rozhlédl po porostu kolem tábořiště a potěžkal v ruce palici. Byla to těžkopádná, zastaralá zbraň, ale svou váhou mu dodávala jistotu a pocit převahy nad jakýmkoli protivníkem.

Odpověď zazněla odněkud z temnoty:

„Dost na to, abychom vás poslali domů s řítěmi naježenými šípy!“ Zadrnčela tětiva a do země u Klenových nohou se zapíchla opeřená střela. Jezevci se rozkřičeli; všichni kromě náčelníka, který se ani nehnul. Pořád hadím pohledem sledoval muže u kamene.

„Znám tě. Jsi Bivoj, syn Sudivojův. Viděli jsme se loni na Vyšehradě, na shromáždění rodů.“

„A setkáme se tam znovu, dožínky jsou tu za pár dní,“ přikývl Bivoj. „Tam tuhle záležitost dořešíme. Moudrá Libuše nás rozsoudí.“

„Proč ten uzel nerozseknout tady a teď?“ vycenil Klen zuby.

Oči pod Bivojovým hustým obočím připomínaly černé díry. „Nežádáme další krev, Klene. Tady tenhle,“ ukázal na Vojšovo tělo, „svým životem zaplatil za Bora, našeho pastevece. Dluh byl splacen. Teď si vezmeme zpátky dobytek a vy se okamžitě vrátíte do své osady. Zbytek si vyříkáme před vyšehradskou soudkyní.“

„A co když,“ zasyčel vladyka Jezevců, „jsme odhodláni nevrátit se domů bez kořisti? Máme za sebou špatný rok. A hadači podle letu ptáků říkají, že Morana bude letos vládnout dlouze a krutě. Aby rod nehladověl, potřebujeme víc, než jsme vypěstovali a odchovali...“

„Myslíš, že ke Strošovcům byli Živa a Veles letos štědřejší?“ přerušil ho Bivoj tvrdě. „Taky nemáme na rozdávání, spíš naopak, a přece nechodíme brát jiným. Naše krávy nedostanete, ani kdybyste je chtěli koupit. Skloň zbraň, Jezevče, a ustup. To, že nechceme vaše životy, ještě neznamená, že neprolijeme krev, nebude-li zbytí.“

Klen se znovu rozhlédl. Jak jinak, ostatní Strošovce ani tentokrát nezahlédl – číhali hluboko ve stínech, neviditelní a v neodhadnutelném počtu. Náčelník zafuněl a pomalu sklonil ruku s kladivem.

Vzápětí zprudka, bleskurychle vyrazil. Klesající zbraň znovu vylétla nad rozčuchanou hlavu.

Třemi skoky byl u Bivoje.

Bivoj o tom později přemýšlel a snažil se pochopit, proč Klen vlastně zaútočil. Strošovci opravdu nelačnili po další krvi. I prvního Jezevce zabili jen proto, aby tím zaskočili a ochromili zbytek tlupy. Aby zabránili většímu krveprolití.

Jenomže Klenu tím očividně z míry nevyvedli. Ať už jej hnalo do útoku cokoli, dalo mu to rychlost útočící šelmy – dokonce i Leškův pohotově vystřelený šíp proletěl víc než půl sáhu za jeho zády.

Kamenná hlavice kladiva hlasitě třískla do železné puklice štítu. Vyprskly jiskry – možná úlomky kamene, možná žhavé kousičky železa, kdo ví. Mladý Strošovec chvilíčku před střetem ukročil stranou,

takže Klen proletěl kolem něj a hnán setrvačností narazil do stojícího kamene. Bivoj se bleskově otočil, a než se soupeř vzpamatoval, šíročina dopadla.

Téměř oddělená hlava se zvrátila a z prořátého hrdla vytryskla krev, ve světle plamenů černá jako dešťová voda vymývající saze z dymníku. Mohutným proudem postříkala všechno kolem, nejvíce pak posvátný kámen, po němž se Klenovo tělo bezvládně sesulo k zemi.

Krávy, tisknoucí se k sobě pod košatými korunami blízkých buků, neklidně zadupaly, zafuněly, švihly ocasy.

Bivoj si hřbetem dlaně otřel z obličejů krev a obrátil se ke zbylým Jezevcům.

Klenova náhlá smrt a zejména cosi v pohledu tmavovlasého hromotluka přinutilo ty čtyři, aby bez vyzvání odhodili zbraně.

„K tomuhle nemuselo dojít,“ zabručel Bivoj temně. Sám byl zaskočen nutností vzít další život, ale před Jezevci své vnitřní zachvění rozhodně nedal najevo. „Bylo to od Klenu neuvážené a hloupé.“

„Váš lech tak moc toužil po setkání s Moranou, že se jí sám vrhl do náruče,“ dodal Sudivoj, který právě vykročil z houští, luk napjatý, opeřený konec šípu u pravé tváře. Po příkrém svahu pahorku napůl seběhl, napůl sklouzl Lešek.

„Teď popadněte mrtvé a upalujte domů,“ nařídil Sudivoj, zatímco Bivoj přikročil k Vojšovi, přišlápl tělo a vyškubl mu oštěp z hrudníku. „Nezastavujte se, dokud nevidíte ohně své osady. Všem řekněte, co se tu stalo. A že se tu umíralo jen a jen vaší vinou a kvůli vaší paličatosti. Pokud Jezevci budou chtít ve sporu pokračovat, setkáme se na shromáždění rodů na Vyšehradě. Rozumíte?“

Odpovědí mu bylo jen ztuhlé, trhané příkyvování. Pošilhávající po šípu v Sudivojově luku a krvavém hrotu Bivojova oštěpu dva Jezevci opatrně přikročili ke kameni a zvedli ze země Klenovu mrtvolu. Další dva se poslušně chopili Vojšova těla.

Vtom se jim pod nohama zachvěla země a ozval se temný, bručivý zvuk.

Sudivoj, který strnul a zadržel dech stejně jako ostatní, si v prvním

okamžiku vzpomněl na obrovského medvěda, kterého jednou nechtěně vyrušil uprostřed zimy v odlehlém jeskynním doupěti. Jeho rozespalé, výhružné bručení se nápadně podobalo hlasu, který právě zaslechli.

Jezevci i Strošovci pomalu obrátili pohledy k mohyle.

Onen zlověstný hlas totiž zazníval právě z útrobu pahorku.

II.

Země se znovu zachvěla a s ní i doubrava na svahu mohyly – zřetelně bylo slyšet, jak stromy šustí košatými korunami. Mrtvolky vyklouzly Jezevcům z dlaní. Lešek pozpátku ustupoval od kamene, přičemž na něj ukazoval rozechvělou rukou.

„U všech bohů, podívejte...“

Ano, všimli si toho. Tmavé cákance Klenovy krve, ještě před chvílí jasně viditelné, najednou zmizely, jako by je vysál žíznivý mech. Nebo spíše samotný kámen – ten se totiž právě se skřípotem pohnul.

Jeden z Jezevců zaskučel jako nakopnutý pes, otočil se na patě a rozběhl se do houští. Bivoj po něm střelil pohledem, ale neudělal nic. Místo toho obrátil zrak zpátky k mohyle a pozvedl oštěp i štít.

Dunění sílilo. Svah vršku se vlnil, jako by se pod ním převalovalo něco obrovského. Kámen se vynořil ze země a převrátil se – v úpatí po něm zůstala černá díra. Jeden z mladších dubů se se zoufalým zavržením zvrátil do spleti sousedních korun. Mezi jeho kořeny se něco vynořilo z hlíny.

„Perune a Živo, chraňte nás!“ zabědoval Sudivoj. Všichni ustoupili za ohniště, jako by doufali, že je plameny ochrání před tím, co se drápalo ze svého staletého hrobu.

Pod vývratem totiž šátrala ruka. Nebo spíš tlapa – pětiprstá, vzdáleně podobná lidské, ale mnohem větší a ozbrojená drápy s tupými, polámanými konci. Nezadržitelně se vynořovala, rozhrnovala půdu a kamení a mrzutý hlas byl s každým úderem splašeného srdce zřetelnější. Pak něco rozřízlo vrstvu země a listí, jako by úbočí rozčíslo

neviditelné rádllo. Zděšení muži to nejdříve považovali za větev nebo možná kořen, ale pak poznali, že je to jelení paroží. Obrovské a tak rozložité, že by i největšímu jelenovi zlomilo vaz. Hlava, která ho nesla, však nebyla jelení. Byla lidská. Nebo alespoň vzdáleně podobná lidské, protože byla obludně velká, s přízračně zářícíma očima a vlasy a vousy plnými hlíny a kořínků.

Další dva Jezevci se vzpamatovali a vzali nohy na ramena. I krávy se zoufalým bučením přetrhly ohradu z provazů a chvojí a o překot se rozběhly do lesa. Strošovci věděli, že by měli udělat to samé, ale zatím jen krok za krokem couvali a ohromně zírali, jak obr s pařáty zařatými do země napíná silné paže a vytahuje z mohly svůj zrzavě ochlupený trup. Vzápětí v proudu kamení rázně uvolnil i svalnaté, podivně se prohýbající nohy. Duby rozkývané v kořenech do sebe s rachotem narážely, lesem znělo hlasité praskání.

Netvorovy zploštělé, jakoby uříznuté nozdry, podobné nosu lebky, zavětrily. Planoucí pohled se zastavil na Klenově mrtvole. Jedna tlapa tělo popadla, bez námahy ho zvedla a veliké zuby utrhly houpačící se hlavu. Lebka vlhce zakřupala, jako když lasice v kurníku rozkousne čerstvé vejce. Obluda polkla sousto a znovu si strčila mrtvolu mezi čelisti. Tentokrát zubiska urvala celý Klenův hrudní koš. Pršela krev a sypaly se vnitřnosti.

„Pryč!“ zachroptěl konečně Sudivoj a ukázal netvorovi a rozhrabané mohyle záda.

Bivoj pozvednutým štítem kryl otcův a bratrancův útěk a rychle couval, dokud se i za ním nezavřelo houští. Na mýtině zůstal jen poslední Jezevec, který hrůzou jakoby vrostl do země. Vzpamatoval se až v okamžiku, kdy démon odhodil zbytek Klena a vyrazil přes palouk. Ohně se obr nepolekal, dokonce do něj šlápl a rozmetal ho ve víru jisker.

Jezevec se otočil na patě a už už se chystal skočit do houští. Dlouhá tlapa se však hbitě natáhla a muže zezadu sevřely drápy. Nešťastníkovy zběsile kopající nohy se vznesly ze země. Jezevec zaječel – a pak ještě jednou, mnohem hlasitěji, to když si ho obr zvedl k očím. Běs si však kupodivu Jezevce nenacpal do tlamy. Chvilí si

vyjící kořist důkladně prohlížel a pak s ní praštil o nejbližší kmen. Muž zmlkl a ztratil vědomí.

Bivoj, příkrčený v houští a naplněný směsicí hrůzy a zvědavosti, sledoval běsovo počínání.

Žvýkaje Klenovy ostatky – žebra mu hlasitě praskala mezi zuby – se rohatý netvor vrátil k mohyle a strčil ruce do rozhrabaného hrobu. Chvilí soustředěně šátral v hlíně a rachotícím kamení. Pak drápy zaskřípaly na něčem kovovém. Rohatý zatáhl a vyprostil ze země dva podlouhlé předměty zabalené do cárů zetlelé kůže. Tu z nich strhal, triumfálně věci pozvedl a kloubovitými prsty z nich zběžně seřel zbytky hlíny. Ve skotačícím světle plamenů se zaleskl vzácný kov.

V jedné tlapě běs svíral zlatými plíšky vykládaný luk. Druhá tlapa pozvedla stříbrný šíp velikosti dlouhatánského oštěpu. Při pohledu na zbraně se tvor znovu ohavně zašklebil.

Pak sklonil pohled ke zbytkům Klenovy mrtvolky. Odložil zbraně, zabořil drápy do spodní půlky nebožtíkova těla a vytáhl z trupu chuchvalec střev. Obratně je rozpletl, šklubnutím utrhł od zbytku těla a protáhl mezi stisknutými prsty, vymačkáváje z nich páchnoucí obsah. Pak jeden konec uvázal ke spodnímu cípu luku, mírným tlakem lučiště prohnul, napjal střevo a překvapivě dovedně ho uvázal k opačnému konci zbraně.

Tětiva, ještě horká a slizká, vlhce pleskla.

Běs spokojeně pokýval hlavou. Jednou rukou popadł luk a šíp, druhou si přehodil přes rameno bezvědomého Jezevce, narovnal se – paroží strhlo z korun listnáčů děšť listů a polámaných větvi – a vykročil do lesní temnoty.

Zadýchaní Strošovci se krčili v houští a naslouchali vzdalujícím se dunivým krokům, lomozu těla prodírajícího se porostem i postupně utichajícím skučení lapeného Jezevce.

„Při duších předků,“ chroptěl Lešek, „co to bylo za zrůdu?“

„Běs z dávných časů,“ vydechl Bivoj. „Zřejmě nějaké božstvo Hraníčářů...“

„Ne. Tenhle musí pocházet ještě z dob Starých,“ prohlásil Sudivoj rozechvělým hlasem. „Jednou jsem viděl podobu rohatého boha

vyrytou do stojícího kamene. Bylo to na opuštěném obětišti, kde prý Staří krmili své bohy lidskou krví.“

„Hraničáři, Staří, tyhle báchorky slýchám zleva zprava,“ odfrkl si Lešek. „Dá se jim vůbec věřit? Moudří tvrdí, že praotec Čech přivedl naše plémě do liduprázdného kraje...“

„Pak jsou ti tví moudří obyčejní zbedněnci,“ zabručel Sudivoj. „Před námi tu žily kmeny, jejichž potomky jsou dnešní Frankové. Říkali si Hraničáři, protože drželi stráž na mezní linii velké jižní říše – na řece Dunaji, na dolním toku Moravy. A ještě před nimi tu sídlili Staří...“

„Nech si to poučování na příhodnější chvíli, otče,“ přerušil ho Bivoj – jako téměř každého syna jej popouzelo, když otec začal mudrovat. „Mě by spíš zajímalo, kam má netvor namířeno. Vypadá to, že neputuje jen tak nazdařbůh. A taky je divné, že si toho Jezevce odnesl živého.“

„Možná,“ mínil Lešek pořád tím samým přiškrceným hlasem, „chtěl mít cestou něco čerstvého na zub. Děkujeme bohům, že je pryč. Ať si jde, kam se mu zlíbí. Hlavně ať je to co nejdál odsud.“

„Šel na jih, k Mži,“ přemýšlel Bivoj zamračeně.

„Tady nic nevymyslíme,“ zavrtěl hlavou Sudivoj. „Pojďme raději pochytat krávy. Dopravit stádo domů je teď ze všeho nejdůležitější. Čím déle budeme otálet, tím větší budou ztráty. Škoda každého kusu.“

Někde v dálce ještě naposledy zaslechli praskání drceného dřeva a pak se hvozd zase odmlčel. Korunami stromů se prodíralo chabé světlo měsíčního srpku.

„To nemyslíte vážně?!“ zvolal Lešek, když v houštinách okolo poplašeně zaskřehotali ptáci.

„Nezvládneš to?“ dával mu Sudivoj kamenným výrazem najevo, že nežertuje. „Já vím, že hnát krávy lesem není snadné, ale je to jen deset kusů, ty uhlídáš i sám...“

„Ale já přece nemluvíím o stádu,“ nasupeně odvětil mladík. „To zaženu zpátky jako nic, s dobyt看em to umím. Žádám vás, abyste nepronásledovali tu obludu. Odpusť, vладыko, i ty, bratranče, ale nezdá se mi to kdovíjak moudré. Radši nechte rohatého běsa být. Ať si jde po svých. Pokud nevkročí na strošovské území, co nám je po něm?“

„Plytváš dechem, Lešku,“ zabručel Bivoj a zapnul si na hrudi přezku řemene, který mu na zádech držel štít. „Nemůžeme nad tím mávnout rukou. Jsme zodpovědní za probuzení démona...“

„Jak to?“

„Vzkřísila ho Klenova krev na posvátném kameni. Nechtěně jsem nabídl běsovi lidskou oběť. Takže za všechny škody, které teď napáchá, neseme vinu my. A uprchlí Jezevci to moc dobře vědí. Co když obr zaútočí na osady podél Mže a Libuše se dozví, že běs ožil kvůli Strošovcům? Všechna škoda a zmařené životy padnou na naše hlavy. Jak budeme vypadat v očích kněžny a ostatních rodů?“

„Myslíte, že ho zastavíte?“ zkusil to Lešek z druhé strany. „Sami dva?“

„To těžko,“ přiznal Sudivoj. „Ale můžeme varovat ostatní. Takže nesmíme ztrácet čas. Pojď, synu, vyrazíme. Hodně štěstí, Lešku. Snad dorazíš domů v pořádku. A ať za námi ostatní chlapi z vesnice nechodí. S tímhle si musíme nějak poradit sami.“

Jinoch si povzdechl. „Ať vás tedy bohové ochraňují. Neudělejte nic hloupého. Nehrajte si na hrdiny.“

„Štěně poučuje starého psa,“ zachechtal se prošedivělý vладыka. „Drž se, Lešku.“

Bivoj se nepřítliš vesele usmál a poplácal mladíka po rameni. Pak mu společně se Sudivojem ukázali záda a vyrazili lesem k jihu. Hledání a shánění rozprchlých krav jim zabralo celou noc, takže nebyli zrovna odpočatí, ale přesto prodlužovali krok a postupně přešli do lehkého klusu. Správný směr samozřejmě nebylo těžké určit – lesem se táhl pás obrovských šlépějí, lemovaných čerstvě spadáným listím a ulámanými větvemi.

Hvozdem se právě rozléval úsvit, ale Svarogův ohnivý kotouč se

neobjevil – oblohu během noci zatáhla olovená mračna. Chladný vzduch voněl blížícím se deštěm.

III.

Přesně jak Bivoj předpověděl, stopy je přivedly ke Mži. Rohatý krácel k řece přímo, bez jakéhokoli odbočování, kličkování nebo bloudění. Naprosto přesně věděl, kam míří. A jeho cíl byl podle stop, končících v blátě u vody, na opačném břehu. Polámané rákosí v klidné zátočině naznačovalo, kudy vstoupil do řeky. S jeho vzrůstem, přesahujícím výšku dvou mužů, mu nedělalo potíže přebrodit se na druhou stranu. Pro Strošovce však řeka představovala vážnou překážku.

„Zaplaveme si,“ zabručel Bivoj. Neznělo to jako otázka. Mladík jednoduše oznámil své rozhodnutí. Sudivoj se na syna koutkem oka podíval.

Už to tak prostě bylo. Jistě, Sudivoj byl dobrým starostou a u celého rodu požíval úcty. I síly měl pořád dost, zrak mu sloužil a paměť nevynechávala. Jenomže Bivoj rostl jako z božské medoviny a taky měl ze dne na den víc rozumu. Na rozdíl od svých vrstevníků se nehnal do ženění a rozmnožování rodu, byl spíše samotář a měl záдумčivou povahu. Což mu nebránilo v případě nutnosti použít pěsti, nebo dokonce sekeru. A čím dál méně se ptal a navrhoval a stále častěji rozhodoval a přikazoval. Sudivoj jednoho dne pochopil, že jeho syn ho přerostl a že rozumí některým věcem lépe než on sám. A tak ho loni vzal s sebou na výroční shromáždění českých rodů na Vyšehradě a představil ho jak mladé kněžně, tak ostatním vladykům. Tím oznámil, že odtěď už Strošovcům nevládne sám.

„Je to víc než půl honu a proud je silný,“ dodal Bivoj. „Budeš stačit s dechem?“

„Zvládnou to,“ pokýval Sudivoj hlavou a začal si upravovat výstroj tak, aby při plavání nic neztratil a nevysypal šípy z toulce.

„Pokud vás to zajímá,“ pronesl najednou někdo, „asi tři hony odtud je brod.“

Do Bivoje a Sudivoje jako když uhodí blesk. Prudce se otočili a pozvedli zbraně k obraně.

„Jen klid,“ usmál se muž, který právě vykročil z lesního stínu. „Copak mě nepoznáváte?“

Strošovci přimhouřili oči. Neznámý byl podle hlasu mladý, ale dlouhé vlasy a vousy, omšelý oděv sešitý ze starých hadrů a kožešin nejrůznějších zvířat a celková vyzáblost a zanedbanost mu pořádně přidaly na věku. I proto se dvojice u vody nejdříve jen nechápatě mračila. A neznámý jim záměrně nenapověděl, jen stál, opíral se o sáh dlouhou vyřezávanou hůl a bavil se zmatkem v jejich obličejích.

Bivojovi se zkrabatělé čelo vyrovnalo jako prvínmu.

„Ať se propadnu... Milivoji?!“

Rozcuchaný, na hony páchnoucí cizinec kývl hlavou. Sudivoj nejenže sklonil ruce s oštěpem, ale úplně ochabl a chvíli to vypadalo, že se pod ním podlomí kolena.

„Synu...“ zachroptěl. „Já myslel, že už tě nikdy... kolik je to vlastně... kde jsi celou tu dobu...“

„Dva roky,“ přerušil vousáč jeho koktání. „Postavil jsem si chýši hluboko v lesích. Přežít tam zimu nebylo snadné, ale jak vidíte, Morana o mou duši zatím nestojí.“

Tři muži chvíli nerozhodně přešlapovali na místě, očividně nepřipravení na takové setkání. Jako první se pohnul Bivoj. Zarazil oštěp hrotem do země, rázně přikročil k mladšímu bratrovi a pevně ho objal. Milivoj chvíli stál jako pařez, zaskočený tak vroucným projevem, ale potom se i jeho ruce zvedly a poplácaly bratra po rozložitých zádech.

Když si pak ztracený syn padl do náruče i s otcem, Sudivojovi se chtě nechtě zaleskly oči.

Bivoj to neřekl nahlas, ale skoro se mu nechtělo věřit, že jsou to teprve dva roky, kdy Milivojova mladá, krásná a svým mužem snad až nezdravě obletovaná žena zemřela při porodu spolu s dítětem, kvůli

čemuž zlomený vladykův syn bez rozloučení odešel do lesů a zametl za sebou všechny stopy. Zmizel jako duch, jako kdyby ulehl na pohřební hranici se svou milou a pupeční šňůrou udušeným nemluvnátkem a vítr pak rozfoukal jeho popel do všech stran.

Ale teď byl najednou tady. Na dlouhé vítání a vzpomínání však nebyl čas. Zatímco je Milivoj vedl podél řeky na západ, Bivoj mu stručně vylíčil, co se v noci stalo a čí stopu sledují a proč. Milivoj naslouchal mlčky, bez otázek, jenom občas zamyšleně pokýval hlavou. Zdálo se, že jej příhoda s démonem, který vylezl z mohyly, nijak zvlášť nepřekvapuje.

„Myslel jsem si to,“ řekl nakonec, když Bivoj skončil. „Už když jsem v noci zaslechl v dálce ten hluk a křik a pak pohyb obrovitého těla lesem ke Mži, tušil jsem, že je to Rohatý.“

„Rohatý?“ zeptal se Sudivoj.

„Tak mu říkali Staří. Samozřejmě ve svém jazyce, ale to jméno pohltit čas.“

„Staří,“ pohlédl vladyka na Bivoje. „Já to říkal. Co je zač, Milivoji? Démon, nebo bůh?“

„Kdo ví? Proud času stírá rozdíl mezi bohy a běsy.“ Milivoj se zdál být ve svém živlu a Bivoj se nedivil – jeho mladší bratr se nikdy kdovíjak nezajímal o lov, ještě méně o chov dobytka a už vůbec se nezdokonaloval ve válečnických dovednostech. Místo toho tahal ze stařešinů, vědem a hadaček jejich moudrost, nasával příběhy z dávných dob, zajímal se o světy bohů a bůhů, zkoušel kouzla a zývání a lidé ho ještě před dovršením dospělosti začali nazývat čarodějem.

„Rohatý byl lovcem, strážcem lesů, a Staří mu také obětovali jako bohu plodivé síly...“

„Co ten jeho zlatý luk?“ zajímal se Bivoj. „A proč má jen jeden šíp?“

„To mu úplně stačí – ta střela je kouzelná. Vždy se na zavolání vrátí ke svému pánovi.“

„Máš ponětí, kam Rohatý míří?“ nadhodil Sudivoj.

„Ponětí?“ ušklíbl se Milivoj. „Vím to naprosto přesně.“

Dva starší Strošovci ho probodli pohledy. Milivoj ukázal na opačný břeh.

„Tam, za řekou, jsem na jednom z vršků našel zbytky prastarého hradiště. Palisády a sruby dávno shnily, ale v kapradí a kopřivách jsou pořád vidět rozvalené kamenné zdi. Dnes už tam bují les, ale i tak se dá poznat, jak bylo hradiště rozlehlé, možná větší než samotný Vyšehrad. Domnívám se, že šlo o hlavní sídlo Starých. Právě tam se Rohatému klaněli a krmili ho krvavými obětmi. Určitě tam míří v naději, že nalezne své uctivače. Jako každý bůh potřebuje duše smrtelníků, aby jimi sytil svou kouzelnou sílu.“

Podle sílícího hučení řeky poznali, že se blíží k brodu. Mži tu přehrazoval skalní práh.

„Koukám, že se tu opravdu vyznáš, bratře,“ zabručel Bivoj.

„Ani nevíš jak,“ přisvědčil mladík. „Znám v těch lesích každý strom, každý potok, každý kopec nebo slepé rameno Mže. Za dva roky jsem tyhle končiny prolezl křížem krážem.“

„Opravdu? A důvod? Vypadá to, jako bys něco hledal...“

Milivoj na to nic neřekl, neučinil souhlasné ani odmítavé gesto. Pohled měl najednou nepřítomný, jak mu Bivojova otázka odvála myšlenky k dávným vzpomínkám.

„Byl jsi celou tu dobu sám?“ přidal se Sudivoj s další otázkou. „Nebál ses, že zešlíš?“

„Právě naopak, otče,“ sešel Milivoj po kamenitém břehu a bez otálení vkročil bosýma nohama do vody. „Šílenství bylo to, před čím jsem do lesů uprchl. To, co se stalo doma, před dvěma lety, z toho mě málem...“ Zastavil se a slova se mu zadržela v krku. Pak ale zvedl hlavu a rty mu zkřivil nepříliš přičetný úšklebek. „Jen občas se přistihnu při tom, jak mluvím sám se sebou. Nebo s ptáky a zvířaty. Pokud je to šílenství, pak je vaším průvodcem blázen.“

Vzápětí se rozesmál, až se mu třásla ramena, obrátil pohled k břehu naproti a rázně vykročil po kamenném prahu, rozstříkuje vodu holí.

Bivoj a Sudivoj si za jeho zády vyměnili pohledy. Sudivoj pokrčil rameny a vkročil do řeky. Hladina jim nesahala výš než po kolena, ale stejně se nevyhnuli promočení do poslední nitky – v té chvíli totiž zapleskaly na hladině první kapky deště.

Liják a zpěnná voda pod brodem soupeřily, kdo bude hučet zlověstněji.

IV.

Říkali mu Kernon – tenkrát, za starých časů, ještě než na velekněžčin příkaz ulehl do mohyly.

Že od té doby protéklo korytem Mže mnoho vody, to poznal už v podhradí, kde kdysi stávaly rušné vesnice. Nenašel po nich ani stopu. A když posléze vystoupal na návrší a místo pyšného hradiště uviděl jen pár hrbolů zarostlých trávou a kameny rozházené po bujícím lese, pochopil, že spal celé věky. Samozřejmě, díky nesmrtelné podstatě mu připadala staletí strávená pod mohylou jako odpolední zdřímnutí. Jeho vědomí a paměť přečkaly onen čas bez úhony. Pamatoval si rozkazy tak přesně, jako by ho Draigha uložila do mohyly teprve včera.

Místo, kde stávala svatyně, našel snadno. Potíž byla v tom, že zrovna na jejích troskách vyrostl košatý dvojklaný buk. S ním si bude muset nějak poradit.

Zajatec na jeho rameni se probral a zřejmě poznal, že dorazili k cíli, protože začal naříkat a škubat sebou. Kernonovi už pořádně pil krev – měl sto chutí urvat mu lebku a vysrknout mozek, ale musel se ovládnout. Bude potřebovat krev smrtelníka a nic lepšího než tohohle ukňouraného červa cestou nenašel.

Kernon záměrně nešetrně praštil s mužem o jeden z hrbolů, skrývajících zbytky zdí. Jezevec se v mdlobách svalil do trávy. Rohatý tvor si pohrdavě odfrkl a přistoupil k buku.

Rozkývat ho a vyvrátit z kořenů mu kupodivu netrvalo tak dlouho, jak se původně obával. Byl docela při síle – jako by pod mohylou nezeslábl; právě naopak, vydatný mnohaletý spánek jej zocelil.

Mohutný strom se s praskáním a vrzáním zřítíl na hranu skalního ostrohu. Vyrvané kořeny šlehly do výšky jako karabáče a rozmetaly kolem vlhkou hlínu. Kernon přišlápl kmen, se zaťatými zuby ulomil

jednu silnější větev a oškubal z ní menší větvičky. Pak ji ze strany zastrčil pod kmen a použil jako sochor. Obrovitý listnáč se překulil přes hranu skaliska a s ohlušujícím lomozem se zřítíl do potoka v propasti.

Kernon se vrátil k díře pod vývratem. Větev s ostře ulomeným koncem použil jako rýč a začal kopat. Hustě pršelo a země se měnila v bláto, ale jemu to nevadilo. Hrabal odhodlaně, cílevědomě a nedočkavě, až se vyvýšenina chvěla.

„U Živiných ňader, já to tušil,“ hlesl Milivoj a sklouzl zpátky za trávu a hromadu starých sutin zarostlou lískovým křovím. „Něco mi říkalo, že hrobka bude pod svatyní... Bohové, proč jsem tam nezačal kopat?“

Bivoj a Sudivoj, rovněž příkrčení v blátivé prohlubni, na něj nechápavě zírali. Milivoj byl očividně u vytržení a vytřeštěnými očima zíral někam, kam viděl jen on sám. Bivoj do něj nešetrně dloubl, aby ho přivedl zpátky do tohoto prostoru a času.

„Co to blábolíš, bratře?“

„Pssst!“ zasyčel Sudivoj. „Jestli nás ta zrůda zaslechne, nespasí nás ani všichni duchové našich praotců!“

Prošedivělý vladyka se nadzvedl z dřepu a opatrně vyhlédl směrem k ostrohu nad potokem. Skrz závoj vytrvalého deště a večerního šera viděl hlavu ozdobenou parožím, která se v pravidelném rytmu vynořovala z rozhrabané země a metala všude kolem bláto a kamení.

Sudivoj se stáhl zpátky. Hučící déšť našťestí pohltil plíživé zvuky Strošovců a spláchl i jejich pachy, které by jinak netvor určitě zachytil.

Bivoj pořád tázavě hleděl do Milivojových uhýbajících očí.

„Odповěz mi, bratře! Tys tady něco hledal?“

Zarostlý mladík se neklidně ošil – očividně litoval, že se podřekl. „Já... je to hrob velekněžky, mocné dávnověké čarodějky. Staří ji dokonce považovali za vtělení bohyně... Předpokládal jsem, že je někde tady pod těmi zříceninami, v útrokách kopce, ale nepodařilo se mi najít vchod...“

„Milivoji?“ přerušil ho Sudivoj tónem, který na syny používal před mnoha lety, když jim domlouval za nějakou chlapeckou rošťárnu, jejichž strůjcem býval obvykle Bivoj. „Proč jsi pátral po kněžčině hrobu? Co je v něm?“

Milivoj mrkáním vyhnal vodu z očí. „Loni jsem našel v lesích starý posvátný kámen s obrazci, na nichž velekněžka obětuje bohům a mluví s mrtvými. A na všech těch rytinách používala kouzelný kotel.“

Sudivoj ztuhl.

„Cože?“ přeskakoval Bivoj pohledem z jednoho na druhého. „Jaký kotel?“

„Kdysi dávno, za časů Starých,“ soukal ze sebe Sudivoj, „prý měl každý kmen, každý rod svůj kouzelný kotel. Nádobu z bronzu, někdy ze stříbra. Byla to hlavní pomůcka pro jejich kouzla. Kněží a čarodějové v nich vařili léčivé lektvary i prudké jedy, snažili se v nich zhlédnout budoucnost, plnili je krví obětovaných zvířat a lidí. A některé z nich, ty nejzávažnější, prý sloužily i jako brány do jiných světů... do záhrobí... Mrtvé tělo, které do takového kotle ponořili, údajně znovu ožilo, vrátila se do něj duše... Milivoji, chlapče, je snad tohle důvod, proč ten kotel hledáš?“

Mladík se zkroušeně nadechl a chystal se odpovědět, ale už se k tomu nedostal. Nad pahorkem se totiž rozlehl pronikavý řev. Musel být slyšet až daleko do lesů za Mží a zazníval v něm triumf a nedočkavost. Vzápětí zaslechli skřípání dřeva a kamene a ucítili chvějivý pohyb něčeho těžkého, co se okamžik poté se slyšitelným zaduněním zřítilo.

„To byl kámen ve vchodu do hrobky,“ zašeptal Milivoj. „On ji našel. Musím to vidět. Já musím... ten kotel...“

Mladík se s nepřítomným blábolením začal zvedat. Otec a bratr vyvalili oči, bleskově ho popadli a stáhli zpátky do dolíku.

„Omrzel tě život?!“ zavrčel na něj Bivoj. „Nemůžeme na něho jen tak vyběhnout. Potřebujeme nějakou lest. Když toho o něm tolik víš, tak nám řekni, jak se dá takový tvor zabít.“

„Ty chceš zabít Rohatého?“ pohlédl na něj Milivoj o něco strážlivěji.

„Samozřejmě,“ cedil Bivoj skrz zuby. „Proč jsme ho asi stopovali

až sem? Ta krvelačná zrůda nepatří do tohoto světa a času. Musíme ho vrátit do hrobu.“

„Stařešinové tvrdili, že je neporazitelný.“

„A co kouzla? Ty přece nějaká znáš. Musí existovat zaklínadla, kterými mu vezmeš sílu...“

„Možná, ale já tak mocné čáry neovládám.“

Do šumění deště něco kovově zazvonilo. Tentokrát Bivoj a Sudivoj nestáhli třetího Strošovce zpátky, když se začal škrábat z prohlubně – i oni se nadzvedli a zvědavě vykoukli z úkrytu. V šeru před nimi se něco zalesklo. Bivoj cítil, jak se Milivoj vedle něj zachvěl. Pohotově sevřel v prstech jeho kostnaté rameno.

Byl to čarodějný kotel, o tom nemohlo být pochyb. Napůl zaborený do blátivé zeminy nadpřirozeně zářil a měnil tak déšť ve třpytivé stříbřité provazce. Měl úctyhodný objem – klidně se do něj mohl nacpat skrčený člověk. Jeho boky pokrývaly tepané obrazce, v tom podivném světle měňavé a nejasné.

Okraje jámy se zachytila drápatá tlapa a z díry vylezl Rohatý. Něco nesl přehozené přes rameno. Druhou rukou popadl kotel, trochu ho posunul a narovnal. Pak se ohlédl na svého zajatce. Jezevec se před chvilkou probral a snažil se odplazit pryč. Běs ho popadl za nohu a zvedl před obličej. Muž zařval.

Bivojovy prsty svíraly Milivojovo rameno jako železné kleště.

Jezevec sebou házel jako pstruh na háčku. Nebylo mu to nic platné. Nejdříve ho ovanul ohavný smrad z chřtánu, pak mu hlavu obalila vlhká temnota. Rohatý s viditelným zadostiučiněním skouzl. Ohavné křupnutí přinutilo Strošovce odvrátit zrak. Když se po chvíli osmělili pohlédnout zpátky, Rohatý držel šhubající se bezhlavé tělo nad kotlem. Krev z hrdla tryskala do nádoby. Netvor mezitím spokojeně přežvykoval a vyplivoval ostré kusy lebky.

Nakonec ještě ochablou mrtvolou zatřásl, aby z ní dostal poslední zbytky cenné tekutiny, a odhodil ji stranou. Poté se sklonil nad kotel a promluvil.

Strošovci zírali a nevěřili vlastním uším. Zrůda vypouštěla z tlamy skutečná slova. Sice jim nerozuměli, protože ten jazyk dávno utonul

v zapomnění, ale poznali v mluvě rytmus a dokonce náznaky nějaké prosté, opakující se melodie.

Ano, Rohatý čaroval; pronášel prastará zaklínadla. Netrvalo dlouho a ze stříbrné nádoby začal stoupat světélkující narudlý dým – jako mlha prozářená večerními červánky. Tehdy si běs sundal z ramene břemeno, které vynesl z podzemí.

Byly to nějaké staré, plesnivé hadry. Ranec se rozevřel a do kotle se s hlasitým chřestěním vysypaly kosti.

„Velekněžka,“ špitl Milivoj přesvědčeně.

Bivoj odolal pokušení zacpat mu ústa dlaní.

Rohatý popadl silnější kost, zřejmě stehenní, důkladně jí zamíchal obsah kotle a pak ji také vhodil dovnitř. Přitom nepřestával mumlat zaříkadla. Rudé světlo zesílilo, zalilo sedícího démona, zahalilo kouruny stromů a proměnilo odevšad crčící vodu v prameny krve.

Pak někdo pronikavě zakvílel.

Ženským hlasem.

Vycházelo to z kotle.

Vzápětí se okraje nádoby zachytily dvě lidské ruce.

V.

Draighou cloumala bolest, ale byla to bolest radostná, jako pokaždé, když se rodil život. Ona, která přivedla na svět jedenáct dětí, ji moc dobře znala – rozdíl byl jen v tom, že tentokrát to byla ona, kdo se z temnot nevědomí dral na svět. Svíjela se v mazlavé, srážející se krvi, otírala si nalitá ňadra o kovové stěny kotle a snažila se vytáhnout nahoru. Nohy měla pořád ještě zabořené v horkém lůnu Matky Země, ve světě sahajícím hluboko pod dno kotle. Byl to pocit, jako když při vzývání bohů nořila ruce do střev obětí. S kvílením zvedla hlavu nad okraj kouzelné nádoby, otevřela slizem zalité oči a vzhlédla.

Tu ošklivou, ušpiněnou, divoce zarostlou tvář by poznala, i kdyby z hlavy po stranách nevyrostalo košaté paroží.

„Kernone...“ zasténala. „Pomoz mi!“

Rohatý se dosud neodvažoval sahat do kotle, aby nepřerušil magické spojení se záhrobními světy. Teď ale rychle natáhl dlouhé, silné ruce, uchopil Draighu a vytáhl ji z kotle jako porodní bába novorozeně z matčina krvavého lůna. Chvíli ji držel ve vzduchu, aby dešťová voda smyla nečistotu z jejího nahého těla. Krev stékala z dlouhých vlasů a odkrývala tak jejich skutečnou barvu. Byly plavé, jako ze zlatých vláken.

Rozechvělou ji položil do mechu a listů a přikryl zbytky jejích vlastních šatů. Schoulila se do uzlíčku a jektala zuby.

„Kernone... krev... potřebuji krev...“

Samozřejmě, lidskou krev pila už předtím, když byla velekněžkou, nejvyšší čarodějkou a hlavním obětníkem kmene Boiů. Tehdy ale šlo o pouhý rituál. Teď to byla nutnost.

Každý, koho kotel vrátil zpátky mezi živé, žil z lidské krve.

Kernon se spěšně natáhl po bezhlavé mrtvole, pohozené v houští.

„Ne,“ zachroptěla. „Čerstvou krev... horkou... z právě rozervaných tepen... Cítím ji... slyším bušící lidská srdce... blízko... tam... Hned mi je přines!“

Běs nakrčil huňaté obočí. Pak zvedl hlavu a v jeho očích zaplávalo přízračné světlo. Nozdry podobné umrlčímu nosu nasály vlhký vzduch. Velmi důkladně a pozorně větril, pátral po náznaku člověčiny, který dosud nepostřehl.

Pak najednou zavrčel, popadl luk a šíp, rázně vstal – paroží zaračotilo ve větvích stromů – a vyrazil.

„Pryč!“ vykřikl Bivoj, vyskočil, couvl od sutin a pozvedl oštěp. „Rozdělte se a utíkejte! Rychle!“

Milivoj bez zaváhání ukázal přízračnému světlu nad ostrožnou záda a vyrazil do dešivé tmy, avšak Sudivoj popadl luk a sáhl přes rameno do toulce.

„Otče, ne!“ křikl na něj Bivoj. „Uteč!“

Strošovský vladyka jako by ho neslyšel – rychlým, přesným pohybem založil do zbraně šíp a třemi prsty natáhl tětivu.

Na hromadu kamení u jejich skrýše došlápla veliká tlapa. Bivoj pohodil hlavou, aby si mokré vlasy přilepené k obličejí švihnutím přehodil na záda, a vši silou se rozmáchl.

Křoví rozhrnula obrovská špinavá pěst. Svírala napnutý luk.

Bivoj hodil.

Běs měřil přinejmenším dva sáhy, takže i přes jeho vyzábělý, kloubovitý zjev měl hrud' dvakrát širší než obyčejný muž. Oštěp nemohl minout – široký hrot rozčísil zrzavý porost, kůži i žebra a vnikl hluboko do těla. Rohatý sebou škubl a ohlušivě zařval. Pravačka pustila tětivu ze střev a šíp jako stříbřitý záblesk proletěl mezi Bivojem a Sudivojem. Slyšeli, jak se střela probíjí lesem, jak kosí houštiny, zanechává ošklivé šrámy v kůře stromů a utíná větve.

Rohatý jediným máchnutím ruky – jako by se oháněl po dotěrném hmyzu – vytrhl oštěp z rány a odhodil ho někam do tmy.

Bivoj couvl a vyškubl od opasku sekeru. Štít na zádech už uchopit nestihl. Rohatý po něm natáhl pařát.

Sudivoj pustil tětivu.

Mířil na běsovo oko, ale minul – šíp propíchl levou tvář Rohatého, vnikl mezi zuby do úst a zabodl se do jazyka. Netvor znovu bolestně zavyl a obrátil rozlíčený pohled ke staršímu muži. Vladyka bleskově hmátl po další střele, jenže v tom okamžiku mu trup sevřela mohutná tlapa. Sudivoj chraplavě vykřikl – ruka s lukem mu uvázla pod jedním z drápů. Rohatý stiskl. Tisový luk, kosti v mužově paži a možná i nějaké to žebro se s hlasitým křupnutím zlomily. Sudivojův křik se změnil v pronikavé vytí.

„Otče!“ Bivoj přiskočil a vši silou sekl Rohatého kousek nad koleno. Vytryskla černá, lepkavá krev. Běs se po útočníkovi ohnal levačkou, svírající luk. Náraz zlatem pobitého lučiště zvedl Bivoje ze země a praštil s ním o blízký dub. Štít na zádech mu zachránil páteř, ale stejně se po kmeni svezl s vyraženým dechem. Širočina mu vyklouzla z dlaně. Rohatý bezohledně odhodil skučícího Sudivoje směrem k otevřenému hrobu, popadl omámeného Bivoje za nohu a vlekl ho

po zemi k zářícímu kotli. Přitom podrážděně kroutil hubou a jazykem, protože v tlamě měl pořád zabodnutý šíp. Když stiskl čelisti, aby střelu překousl, uvázla mu mezi zuby.

Rohatý pohodil Bivoje ke sténajícímu Sudivojovi, pozvedl ruku a něco vykřikl. V lese to zarachotilo, do deštivé temnoty nad pahorkem vzlétla stříbrná střela. Opsala ve vzduchu velkolepý zářivý oblouk a vzápětí už svištěla zpátky ke svému pánovi. S lomozem proletěla košatými korunami, načež ji běs obratně chytil a zatočil se, aby vzal šípu průbojnost.

„Kernone...“ zachroptěla kněžka. „Pít... dej mi pít...“

Rohatý odložil zbraně, znovu uchopil svíjejícího se Bivoje za nohu a zvedl si ho před oči. Svraštělé rty se ohrnuly a odhalily páchnoucí zuby.

Jenomže dolů hlavou visící Bivoj mezitím popadl dech. Když si ho Rohatý přitáhl k tlamě, náhle se prudce zhoupł a popadl otcův šíp. Jediným šklubnutím ho vyrval z jazyka i tváře. Bolest trhla běsovou hlavou. Než Rohatý stačil zareagovat, Bivoj se zhoupł zpátky a vši silou mu vrazil šíp do oka.

Bulva pukla jako měch s vodou; na Bivoje vyšplíchla horká, mazlavá tekutina. Rohatý strašlivě zařval, zvrátil hlavu a máchl rukama. Strošovec vylétl z jeho prstů, zběsile mávaje rukama i nohama. Jako kámen proletěl korunami stromů. Tvrdě ho zastavila větev buku na samém okraji srázu. Pokusil se jí zachytit, ale byla kluzká od dešťové vody a váha štítu na zádech také udělala své, takže jej horečnaté šátrání nezachránilo. S hrubými kletbami sklouzl z větve a zřítíl se z hradištního ostrohu dolů do potoka. Pád z několika sáhů do mělké bystřiny by určitě skončil roztříštěním každyčké kostičky v jeho těle, jenže dole ležel košatý buk, který Rohatý shodil ze skály.

Bivoj dopadl do jeho rozložené koruny a zmizel ve výbuchu vody, mokrého listí a ulámaných větví.

Vladyka Sudivoj se s chroptěním opřel o loket a pokusil se posadit, ale zlomená ruka ho zradila. Se zaskučením se svezl zpátky na záda. Bolest mu prošpikovala mozek jako roj ostrých žihadel a doslova ho ochromila.

Někde blízko Rohatý příšerně vyl a zběsile dupal a bušil do stromů. Sudivoj čekal, že ho nad sebou brzy uvidí a že smrt přijde z jeho drápů nebo zubů. Proto ho trochu překvapilo, když se v jeho zorném poli náhle objevila žena. Zralá, kolem čtyřiceti, přesto pořád krásná a smyslná.

Děsivě krásná a démonicky smyslná.

Když se na něj dychtivě usmála, odhalujíc bezchybné bílé zuby, dívala se přitom na jeho hrdlo, na krkavici tepající v rytmu splašeného srdce.

Sudivoj chraplavě vykřikl.

O něco později, když už se povodím Mže rozlévala tma černá jako útroby hrobky, v níž Draigha po staletí spala, velekněžka vstala, zvedla hlavu a nastavila tvář dešti. Už se nechvěla, právě naopak – čišela z ní síla, pýcha a vznešenost. Zbytky šatstva, které shnilo na jejích kostech v hrobce, sklouzly z ramen a prsou. Stála tam úplně nahá a chladná voda ceděná korunami stromů z ní smývala poslední zbytky krve – hlavně z jejích rtů a vystrčené brady.

Pak řekla: „Musíme vykonat mnohé, Kernone.“

Rohatý běs seděl skrčený na hromadě rozhrabané hlíny, pořád skučel a držel se za oko. Po ruce mu stékala krev.

„Slyšíš, Kernone?!“

Zmlkl a poslušně zvedl parohatou hlavu. Už předtím nebyl na jeho obličej kdovíjak hezký pohled, ale se splasklou, krvavou bulvou visící z očního důlku to bylo ještě horší.

„Neobtěžuj mě svým kňučením. Jako bys nevěděl, že se ti to nicotné zranění brzy zahojí a oko se během několika dnů obnoví. Teď mě poslouvej. Máme práci.“

Vzchopil se a vstal. „Čekám na tvé rozkazy, kněžko.“

„Musíme vybudovat vojsko. Obnovíme slávu našeho kmene a dobudeme zpátky území, které Boiům uloupili ti špinaví přivandrovalci. Chci pomstu – a hlavně chci zpátky svou moc!“

„Budiž ti přána. Ale kde vezmeme vojsko?“

„Vyhledáme lidská sídla. Budeme zabíjet. Po tuctech, po stovkách. Pak všechny mrtvé znovu oživíme v kotli. Každý, kdo se vrátí ze smrti díky mým kouzlům, se stane mým otrokem, žíznícím po lidské krvi. Avšak ještě než vyrazíme na to strašlivé tažení...“

„Ano, kněžko?“

Podívala se přímo na něj a lstivě se usmála. Kernon ztuhl. Ten výraz moc dobře znal.

„Oblaž mě svou mužnou silou, Kernone. Snad jsi v mohyle nezapomněl, žes býval bohem plodivé síly a mým neúnavným milencem?“

„Nezapomněl, paní,“ zachvěl se vzrušeně. „Celá ta staletí v černém hrobě jsem snil jen o naší divoké vášni.“

Sklouzla zrakem o kousek níž. „Jak vidím, ve tvém údu pořád pulzuje síla.“

„Patří jen tobě, má krásná vládkyně.“

Draigha přikývla a znovu se usmála. V očích jí zahořelo zvláštní světlo, které by každého smrtelníka přinutilo padnout na kolena a líbat jí nohy, nebo se třeba nechat podříznout na její počest.

„Pojď,“ řekla a otevřela běsovi své vlhké, lačné lůno.

VI.

„Bivoji...“

Ležel na zádech jako nebožtík na pohřební hranici a myslí se mu přelévaly rudé a černé proudy. Byl přesvědčen, že ten hlas je jen mámení, že slyší své jméno v zurčení potoka a šumění deště v listoví. Možná jej volaly rusalky, vábily jezinky, nebo si ho dokonce samotná Morana přišla odvést do Návu. Tak jako tak by měl být mrtvý...

„Bivoji! Žiješ?“

Temnota se najednou roztrhla. Bolest, která ho náhle zachvátila, potvrzovala, že odpověď na onu otázku zní „ano“.

Zachroptěl.

„Bratře! Bohům budiž díky!“

Zachřestilo kamení, vyspělchla voda, zašustily rozhrnované větve. Bivoj s námahou otevřel oči. A hned je zase přimhouřil. Byla pořád noc a obloha vytrvale smáčela kraj deštěm. Z listů v černé pavučině větví nad jeho hlavou crčely pramínky studené vody.

A právě tím mokrým větvořím se s pomocí dlouhé vyřezávané hole probojovala otrhaná postava.

„Milivoji...“ Bivoj se úporně snažil vzpamatovat. „Co se to... ach... bohové...“ vzpomněl si. „Co je s otcem?!“

„Ne tak nahlas, bratře.“ Zarostlý mladík ulomil poslední překážející větev a sklonil se k Bivojovi. „Podej mi ruku. Můžeš vstát? Máš něco zlomeného?“

„Řekni mi to. Co je s tátou?“

Milivoj se zhluboka nadechl a smutně zavrtěl hlavou. „Ta mrcha, ať je nastokrát prokletá, vysála jeho krev. Otcova síla teď koluje v jejích žilách... Nemysli na to. Jak jsi na tom? Zkus se pohnout. Doufáme, že nekrvácíš dovnitř.“

Bivoj tu strašnou zvěst drtil mezi zuby. Na slzy však opravdu nebyl čas. Poslechl bratra a pokusil se zvednout. Něco ho zadrželo. Vzpomněl si, jak se po zádech zřítíl do koruny vyvráceného stromu. Když nakonec – už výrazně zpomalený větvemi – dopadl do kamenitého potoka, něco hlasitě prasklo a on ztratil vědomí.

To, co se zlomilo, nebyla páteř ani žebra. Praskl pouze štít na jeho zádech. Bivoj si sáhl na hrud' – ruce ho poslouchaly, bohům budiž díky – a ztuhými prsty rozepjal přezku řemene, čímž se odpoutal od rozpáleného dubového kruhu. Pak sevřel Milivojovu podávanou ruku a začal se zvedat.

Kupodivu to šlo. Tělo se mu proměnilo v jeden velký uzel bolesti, ale zdálo se, že jsou to jen pohmožděniný a šrámy. Bivoj vstal. Zkusmo zahýbal končetinami.

„Žádná zlomenina?“ zíral na něj Milivoj nevěřicně. „To je zázrak! Bohové tě musejí mít rádi.“

„Myslíš?“ zabručel Bivoj chmurně. „Po tom, co se dnes stalo?“

Mladší Strošovec se zasmušil, ale neřekl nic. Bivoj vystoupal pohledem na ostroh. Stromy na hraně útesu vypadaly jako černé přízraky, kymácející listnatýma rukama. „Neslyším ty dva.“

„A doufejme, že ani oni neuslyší nás. Dlouho se oddávali divokým rozkoším, nepopsatelné zvířecí vášni. Kněžka pak v záchvatu síly zpívala, tančila a kouzlila. Kolem půlnoci se zase unavila a teď i s Rohatým spí jako zařezaní. Brzy bude svítat. Něco mi říká, že tady nezůstanou. Potřebují ke svému nepřírozenému životu krev. Určitě se vydají hledat lidská obydlí.“

„Určitě,“ ucedil Bivoj. Se snahou nenadělat zbytečný hluk se prodral spleť větví na břeh potoka. Při každém prudším pohybu zasýčel nebo se zprudka nadechl, ale jinak neměl s chůzí potíže. „A my nad tím nemůžeme lhostejně mávnout rukou.“

„Ne, to nemůžeme. Ukryjeme se někde poblíž a počkáme, až se vzbudí...“

„A když zjistíme, kam si to namíří, pokusíme se je předběhnout a varovat rody sídlící tím směrem.“

„Přesně to jsem měl v plánu,“ přitakal Milivoj. „Otázka je, jak jsi na tom, bratře? Můžeš běžet?“

„Ovšemže můžu,“ odpověděl Bivoj a netrpělivě vykročil podél potoka. „Nejdříve ale musím najít Dobromyslu.“

„Koho?“ spěchal za ním Milivoj.

„Svou širočinu.“

„Nejmenovala se stejně dívka, která z tebe kdysi učinila muže? Tenkrát o letním slunovratu, když ti bylo sedmnáct...“

„Šestnáct,“ zabručel Bivoj. „Ano, to byla ona.“

„V tom případě to chápu. Pamatuju si její nabroušený jazyk. A jak se vztekala a štěkala kletby, když jsi ji odmítl pojmut za ženu...“

„Nežvaň, Milivoji. Šetři dechem. Už brzy se pořádně proběhne-me.“

„U Peruna a Vesele,“ hlesl Bivoj a stáhl se zpátky do úkrytu za starým vývratem. „Jsou tři. Nebo mě snad šálí zrak? V té mlze jsem možná viděl ducha...“

Vypadalo to, že se dešť polekal denního světla a s úsvitem konečně ustal. Přes hradištní pahorek se teď přelévala hustá mlha.

„Viděl jsi dobře,“ sykl Milivoj. „Rohatý a kněžna si pořídili společníka. Prvního otroka. K tomu sloužily ty čarodějčiny půlnoční čáry...“

„Ale... ten třetí... vypadal jako...“

„Já vím. Neměl jsem odvahu ti to říct, ale... otec je teď jedním z nich.“

„Vždyť jsi říkal, že ho čarodějka... Ach. Jedině že by... to snad ne...“

„Přesně tak. Strčila tátovo tělo do kotle, a když pak vylezl, byl sice živý a očividně při síle, ale už to nebyl on. Stal se jejím sluhou. Tupým, poslušným, nemyslícím. Víš, co to znamená?“

„Vím. Rohatý může vyvraždit kteroukoli osadu a kněžka pak zabité vesničany nahází do kotle, vrátí jim život a udělá z nich své otroky...“

„Než se nadějeme, postaví si družinu a nakonec možná i opravdové vojsko. A pak může zaútočit i na Kazín nebo na samotný Vyšehrad.“

„Na Kazín, říkáš? Pospěš, bratře! Musíme varovat rody na východě! Zdá se, že Rohatý a kněžka zamíří podél Mže k Vltavě.“

Bratři se vysoukali z mokrého úkrytu a vyrazili stejným směrem jako tři zamlklé postavy, které před chvilkou sestoupily z hradištního pahorku.

„Který rod sídlí nejbliže?“ zeptal se Bivoj přes rameno, zatímco proklouzávali houštinami k Mži. „Na téhle straně řeky to moc neznám...“

„Hm, na východ odsud?“ Milivoj několik kroků mlčky přemýšlel. „Aha. Ano. Už vím. Do první vesnice je to zhruba půl dne rychlé chůze. Když si ale pospíšíme...“

„Který rod?“

„Jezevci.“

VII.

„Aby to Perunova střela rozpárala! To je on!“

„Kdo on?“ zabručel Hordag a přehmátl na rukojeti kyje, jehož hlavice byla pobitá ošklivými železnými hroty.

„Přece ten Strošovec!“ ječel nevěřičně jeden ze tří Jezevců, kteří se včera vrátili z loupežné výpravy do Strošovic a místo kořisti přinesli jen hrůzostrašné zvěsti. „Ten, který zabil Vojšu a tvého bratra! Vladykův syn!“

„Bivoj,“ doplnila Čaroslava, stojící za Hordagem a opírající se o svou sukovitou hůl. Byla nejstarší z Jezevců a kam až paměť rodu sahala, znali ji jako vědmu, hadačku a léčitelku. Měla shrbenou postavu na směšně tenkých nohou, řídké bílé vlasy a vrásky tak hluboké, že do nich mohl hmyz naklást vajíčka a nikdo by si ničeho nevšiml, dokud by z nich nezačaly vylézat masačky. Zchátralý vzhled však nic neměnil na stařenině postavení. Byla druhá po lechovi rodu a její slovo nesmělo být bráno na lehkou váhu.

„Opravdu?“ Hordagova tvář, zachmuřená už od návratu tří spráskaných navrátilců, potemněla ještě víc. „Takže Klenův vrah si jen tak, jakoby nic, vykračuje naší osadou. Je to buď ten nejodvážnější muž v povodí, nebo největší blázen. Tak nebo tak, dnes večer bude nocovat na dně Mže. Chlapi?“

Jezevci stojící kolem nového vladyky popadli oštěpy a luky.

„Znám i toho druhého,“ zakrákorala Čaroslava. Oči měla matné, ale zrak jí zjevně sloužil dobře. „Žije sám v lesích a občas se toulá kolem. Jednou jsem ho zahlédla, jak slídí kolem osady, ale blíž se neodvážil. Prý je to Sudivojův syn, který před dvěma lety opustil rod.“

„Takže bratři. Skvělé.“ Hordag si plácl rukojetí kyje do levé dlaně.

Osadu Jezevců nechránila palisáda ani val. Přístupové cesty – jednu z východu, druhou ze západu, obě přicházející po břehu Mže – střežily pouze dva páry vysokých model. Hordag v jejich ochrannou moc nikdy nevěřil. Když teď viděl, jak vrah jeho staršího

bratra bez zaváhání minul jezevčími kůžemi ověšené podobizny předků, se ve svých pochybnostech s konečnou platností utvrdil.

Strošovci se blížili smělym krokem. Mohutnější z nich drze pohupoval v ruce sekerou, ten druhý, vousatý trhan, čvachtal v blátě patkou čarodějnické hole. Jezevců, kteří vylézali z chýší, zemnic a srubů kolem cesty, si nevšimli, přestože ti po nich pokřikovali urážky, a děti se dokonce odvážily házet bláto. Štěkající psi se stáhli, když se po nich vousáč ohnal holí.

Odhodlaná dvojice došla na náves. Kolem ní v kruhu stály sruby a statné duby a lípy, které jako by chtěly košatými korunami chránit obydlí. Bratři se zastavili před náčelníkovým domem s rohy ověšenými jezevčími lebkami.

„Ty jsi nový vládce rodu?“ zeptal se Bivoj zpříma. Hordagovy nohsledy, kteří se pomalu začali roztahovat do stran, sledoval jen po očku, zdánlivě lhostejně.

„Jsem Hordag. Bratr Klena, kterého jsi zavraždil,“ zachroptěl vladyka a odplivl si, až chrchel hlasitě pleskl do bláta.

„Nebyla to vražda,“ odvětil Strošovec rázně. „Klen pozvedl zbraň jako první. Varoval jsem ho, aby to nedělal. Nedal si říct, a tak jsem ho spravedlivě ztrestal za loupež a vraždu, kterých se dopustil u Strošovic. Pokud ti o jeho smrti vyprávěli něco jiného, pak bys jim měl na půl dne přitlouct jazyky k trámu u dveří, aby se naučili mluvit pravdu.“

„Nevykrucuj se! Vražda nebo souboj, to na věci nic nemění. Visí mezi námi kletba krevní msty!“

„Tyhle malichernosti,“ zavrčel Bivoj, „teď musí jít stranou, Hordagu. Přišli jsme vás varovat.“

„Před čím?“ Hordag, navzdory snaze zachovat si povýšenecký, pohrdavý postoj, viditelně znejistěl.

„Neřekli ti to?“ pohlédl Bivoj na známé tváře. „Viděli přece, co vylezlo ze staré mohyly a sežralo Klenovu mrtvolu.“

„Rohatý,“ zaskřehotala místo tápajícího Hordaga Čaroslava. „Strašlivý běs Starých. Krvelačný lovec. Takže je to pravda? Viděli jste ho taky?“

„A nejen jeho,“ odvětil jí Milivoj. „Na starém hradišti Rohatý vyhrabal ze země svou paní a souložnici.“

„Velekněžku?“ hlesla Čaroslava a vykročila vpřed. „A co kotel? Byl tam kotel?“

„Byl. Celý ze stříbra a sálající kouzly. Rohatý a kněžka teď míří podél Mže na východ.“

„Přímo sem,“ dodal Bivoj pro případ, že by to Jezevci náhodou nepochopili. „Než se nadějete, vynoří se z lesa. Démon a krvelačná čarodějka. Určitě to nebude přátelská návštěva.“

„Co... co je to za žvásty?!“ vyrazil ze sebe Hordag, teď už dočista zmatený. „Zkoušíte na nás nějaké strošovské lži a úskoky? O co vám doopravdy jde? Mám snad věřit, že jste přišli varovat své úhlavní...“

„Přemýšlej, vладыko!“ skočil mu Bivoj do řeči. „Jaká to z naší strany může být lest? Jsme tady dva, proti vám všem, uprostřed vaší vesnice, a navíc mizerně ozbrojení. Myslíš, že jsme natolik hloupi – nebo tak odvážní? Přišli jsme vás varovat, protože tahle hrozba je stokrát horší než nějaké rodové pranice. Staří povstali z hrobů, aby znovu ovládli kraj. Všechny vás zabijí a potom znovu ožíví kouzly. Tím se stanete jejich otroky, krvelačnými běsy, které použijí k dobytí dalších vesnic a hradišť. Pokud je nezastavíme, brzy budou bušit na brány Kazína. Tamní kněžnu, Libušinu sestru, přece ctíte taky, ne? Chcete mít na svědomí její záhubu?“

Skupinka před srubem zaraženě mlčela. Tětiny luků a ruce s oštěpy se uvolnily. Několik mužů se po očku dívalo k východnímu okraji osady, jako by čekali, že se z vlhkého hvozdu každou chvíli vynoří děsiví útočníci. I Hordag sklonil kyj.

„Čaroslavo?“

Vědma opětovala jeho pohled. Bylo s podivem, jaká ráznost a přísnost sálala z té zdánlivě vetché stařeny. „Říkají pravdu, vладыko. Musíš konat, a to rychle. Ženy, děti a starci ať popadnou to nejnutenější a okamžitě uprchnou do lesa. Muži nechť se chopí zbraní.“

„Kolik máte bojeschopných chlapů?“ kul Bivoj železo, dokud bylo žhavé.

„Patnáct... s kluky možná dvacet,“ vyhrkl Hordag. „Jak chceš ale bojovat s běsem a nemrtvou? Je vůbec možné je zahubit?“

Bivoj i Milivoj zaváhali, ale Čaroslava přikývla. „Samozřejmě že to jde. Kněžku zabijete zásahem přímo do srdce nebo oddělením hlavy. To platí na všechny démony, kteří vstali z mrtvých. A na Rohatého něco vymyslíme. Hlavně přestaň otálet, vладыko! Dokaž, že si Klenův náčelnický stolec zasloužíš!“

Hordag naposledy zaváhal, ale pak se rozhlédl a začal rozdávat rozkazy.

„Budu potřebovat tvou pomoc, mladíku,“ řekla Čaroslava Milivojovi, když si ho nenápadně odvedla stranou.

Na návsi a kolem bylo rušno jako o slunovratu. Jezevci se však samozřejmě neveselili – ženy a děti s nářkem a bédováním spěchaly do lesa, muži pobíhali sem a tam a sháněli všechny zbraně, které byly v osadě k nalezení, hlavně oštěpy a šípy.

„Poslouchám tě, vědmo.“

„Vím, že jsi čaroděj. Cítím to. Ve tvé krvi koluje divotvorná síla. Bude se hodit. Uvaříme zbraň proti Rohatému. Sice to bude narychlo a jen z toho, co mám po ruce, ale přesto doufám, že bude účinkovat...“

„Uvaříme? Zbraň?“ pozvedl Milivoj obočí. „Co to má jako být? Nějaký jed? Chceš Rohatého otrávit?“

„Co tě nemá?“ Čaroslava odhalila svůj jediný zub, vyčnívající ze spodní čelisti přes vyschlý horní ret. „Víš toho tolik o Starých, a neuhodneš, oč jde?“

„Na hádanky není čas, sařeno,“ zavrčel neuctivě Bivoj, který se k nim právě připojil. „O co jde?“

„Ve válce se Starými musíte použít jejich způsob boje. A oni za svých časů nevítežili jen tělesnou silou a železem. Táhli do boje obléčení pouze do svého bojového pomalování, a přece rozprášili šiky v oceli zakovaných soupeřů...“

„Válečné šílenství,“ pobledl Milivoj. „Ty víš, jak ho vyvolat?“

Znovu se bezzubě usmála a přikývla. „Lysohlávka, šťáva z listů rulíku a medovina. K tomu Staří obvykle přimíchali ještě vlčí nebo medvědí krev. Možná jenom pro chuť, ale možná taky ne, takže ji radši přidáme. Akorát ji nahradíme lidskou. Krev ze žil čaroděje bude stejně dobrá jako dravčí, možná dokonce lepší...“

„A komu ten hnus dáte vypít?“ zabručel Bivoj.

„Hádej,“ pohlédla na něj.

„Na mě kouzla Starých nezkoušej, babo! Já nic takového do úst nevezmu...“

„Musíš,“ odsekla. „Dala bych lektvar vypít Hordagovi, ale v tobě dřímá nesrovnatelně silnější válečník. Nápoj z tebe udělá poloboha, nelítostného běsobjce. Nalije ti do žil sílu a vyplaví strach a bolest. Myslí na to, jak strašlivý nepřítel proti nám stojí. Tohle je jediný způsob, jak se mu vyrovnat. Smrtelník Rohatého neudolá, ale když tě lektvar promění v démona...“

„Ne!“ Bivoj rázně ukročil stranou. „Najdi si jiného hlupáka, který se nechá otrávit...“

„Neukvapuj se, bratře,“ ozval se najednou Milivoj. „Staří díky bojové zuřivosti vítězili ve zdánlivě ztracených bitvách...“

Bivoj šlehl po bratrovi pohledem. „Slyšíš se, co říkáš? Nějak rychle jsi zapomněl, že kouzla těch nemrtvých lidožroutů zahubila otce. Nenechám stejné čáry, aby mě poblouznily. Budu bojovat s čistou myslí.“

S těmi slovy se mohutný mladík otočil a rázně zamířil k vladykovu srubu.

Milivoj a Čaroslava si vyměnili pohledy.

„Ty víš, co je třeba udělat,“ zakrákorala stařena. „Zdědil jsi moudrost svých předků, víš mnohé o Starých. Vidíš za hradby tohoto světa. Neucouvneš.“

„Ne,“ přisvědčil mladík. „Udělám, co je nevyhnutelné... Prozatím ale zůstanu tady, na stráži. Má kouzla zachytí příchod Rohatého mnohem dřív než nejbystřejší oko. Je na mně, abych včas varoval

muže před útokem. Ty zatím rozdělej oheň a dej všechno vařit. Krev přidáme až nakonec.“

Opět vystrčila poslední shnilý zub, tentokrát v zamyšleném výrazu. Nakonec ale přikývla, otočila se na patě a zamířila mezi sruby ke své chýši u lesa. Na to, že vypadala jako hromada kostí zabalená ve vysušené kůži, se pohybovala překvapivě čiperně.

VIII.

„Takže? Co máš s tím Kazínem?“ zeptal se Milivoj.

„Cože?“ zvedl Bivoj hlavu od sekery a brusného kamene. Předchozí ruch ustal, vesnice se ponořila do ticha. Po zuby vyzbrojení muži čekali na svých pozicích a přebírali si v hlavách Bivojův odvážný plán. Bratři zůstali na návsi.

„Všiml jsem si, jak sebou při každé zmínce o Kazíně trhneš,“ dotíral Milivoj. „Skoro jako bys nechtěl s Rohatým a velekněžkou bojovat pro záchranu rodů u Mže. Spíš jim chceš zabránit, aby se dostali ke Kazínu.“

„A co je na tom divného? Tamní kněžna vládne povodí. Je to mocná čarodějka, sestra moudré Libuše. Když se jí něco stane, křehká vlada Krokových dcer se začne hroutit. Jistě, mnozí vladykové si to přejí. Já ne.“

„Ach tak. Už chápu.“ Milivoj se potutelně usmál. „Takže jde o Kazi.“

„Nevím, o čem mluvíš.“ Bivoj přejížděl kamenem po ostří sekery tak soustředěně, až občas vytryskly jiskry. „Místo toho vpytávání by sis měl raději opatřit nějakou zbraň. Ta hůl je dobrá akorát tak na toulavé psy...“

„Mýlíš se, s tímhle žezlem budu užitečnější než s oštěpem v ruce. Se zbraněmi jsem to nikdy neuměl. Má zaklínadla poslouží v boji víc. A nezamlouvej to. Nejsme přece malí kluci, nemusíme zatloukat, že se nám pohledy lepí na dívčí lýtka. Vyprávěj mi o sobě a o Kazi.“

Bivoj si zhluboka povzdechl. „Loni mě otec poprvé vzal na velké

shromáždění rodů na Vyšehradě. Tam jsem poprvé spatřil Kazi. Hrdou, divokou, tmavovlasou, s ohnivýma očima. Nedokázal jsem od ní odtrhnout pohled, a ona si toho všimla a usmála se na mě. A o tom úsměvu se mi pak zdávalo každou noc. Nemůžu se dočkat, až ji zase uvidím. Tedy... pokud přežijeme dnešek.“

Milivoj chápavě přikývl. „To je láska, bratře. Konečně si našla cestu i do tvého srdce. Já ji znám. Věř mi, že ji dobře znám. Víš, co nosím tady?“

Bivoj vzhlédl. Milivoj mu ukazoval kožený váček, který nosil na řemínku kolem krku.

„Netuším.“

„Popel. A kůstky. Z hranice, na níž shořely má žena a dítě...“

„Ach. Milivoji, tvůj zármutek je pořád...“

Zůstalo to nedopovězeno, protože Milivoj najednou odvrátil zrak a znepokojeně se zadíval na západ, k lesu. Ruka sevřela čarodějnou hůl tak pevně, až mu zakřupaly klouby v prstech.

Bivoj vstal, čerstvě naostřenou Dobromyslu v dlani. Na nic se neptal, nechtěl rušit bratrovo soustředění.

Hvozd vypadal na první pohled obyčejně a klidně. Nebylo slyšet těžkopádné kroky ani lomoz paroží v korunách. Jen v porostu vířila mlha, plazící se směrem k osadě...

Bivoj ztuhl.

„U Velesových kopyt,“ zachroptěl. „Ta mlha...“

„Vidím,“ odvětil Milivoj.

Pohybovala se. Mnohem rychleji, než bylo přirozené, obzvlášť když nad vesnicí Jezevců viselo bezvětří. Mlha přímo před očima houstla a jednotlivé cáry se postupně slévaly do větších chomáčů a ty pak do souvislé masy. Než se muži v osadě nadáli, ponurá silueta hvozdu zmizela za jednolitou bílou hradbou.

Vzápětí už se mlha valila k vesnici. Bivoj se rychle rozhlédl. Jak se obával, přicházela ze všech stran; od lesa, od řeky, od nevelkého pole na východě. První bílé jazyky už olizovaly sruby, ploty, ohrady, chlěvy, rodovou sýpku. Brzy dorazily na náves a téměř svůdně ovíjely statné kmeny po obvodu.

Milivoj se otočil a začal mávat žezlem. „Už jdou!“ volal přiškrceně.

Hlavy Jezevců, netrpělivě vyhlížející z úkrytů, se stáhly a zmizely. Osada až na dva Strošovce na návsi náhle vypadala jako opuštěná.

„Musím do vědmíny chýše,“ otočil se Milivoj. „Bohové s tebou, bratře.“

„Počkej. S mlhou jsme nepočítali. Budeme v ní jako slepí. Udělej něco!“

„Ale Čaroslava už na mě čeká...“

„Udělej něco!“ zopakoval Bivoj a rozběhl se k mohutnému dubu, který natahoval větve nad sruby jižně od vладыkova dvorce. Širočinu si zastrčil za opasek, vyšvihl se na nejnižší větev a vzápětí už hbitě jako lasice šplhal do spletité koruny.

Milivoj se rozhlédl. Okolní sruby už mlha změnila v nezřetelné siluety. Mladý čaroděj polkl naprázdno. Neměl srdce válečníka jako jeho otec a starší bratr a až do této chvíle doufal, že se nepřátelům nebude muset postavit osobně. Jenže pokud je mlha všechny oslepí, celý plán vyjde nazmar. Navíc ucítil někde uvnitř bolestivé píchnutí; to se ozývalo svědomím, vyčítající mu jeho zbabělý útěk, když Rohatý zaútočil na otce a bratra...

Jeho těkavý pohled se najednou ustálil. Zhluboka se nadechl. Ne, teď už neuteče. Bude čelit nepřátelským mocnostem i vlastní zbabělosti. Rozkročil se kvůli pevnějšímu postoji a pozvedl vyřezávané žezlo. Mezi rty mu začala plynout zaklínadla. Zpočátku šeptaná, avšak čím dál hlasitější.

Účinek se dostavil téměř okamžitě. Mlha zavířila. Bílé cáry, natahující se k mladému zaklínači jako pařáty přízraků, polekaně ucukly. Milivoj ucítil vědomí, skrývající se v oparu – bylo zlé, nepřátelské, ďábelské. Zachvěl se, ale jeho chodidla se nehnula z místa. Znovu se zhluboka nadechl.

Vzápětí holí bodl proti mlze jako kopím. Tentokrát zaklínadlo zakřičel z plných plic.

Bivoj, krčící se v koruně dubu nad návší, odvrátil zrak, když mlhu rozpáral záblesk divotvorného světla.

Draigha sebou škulba, jako by dostala políček. Vrávoravě ustoupila od kotle, z něhož se valila hustá mlha. Zaklínadla jí odumřela na bezdechých rtech.

„Kněžko!“ vykřikl Kernon a natáhl ruku, aby ji zachytil.

Udělala odmítavé gesto, potřásla hlavou, nabrala rovnováhu a narovнала záda.

„Mají tam čaroděje,“ zasyčela nenávislně. „A ne ledajakého. Ví, že přicházíme.“

„Co uděláme?“

„To, co jsme si naplánovali. O kouzelníka se ale budu muset postarat sama.“

„Nevystavuj se nebezpečí...“

„Nestarej se,“ blýskla po něm podrážděným pohledem. „Každý z nás udělá to, co umí nejlíp. Ty běž a zabíjej, vraždi, prolévej krev. Neměj slitování.“

„Jako bych někdy měl,“ zabručel obrovitý běs, popadl zlatý luk a stříbrný šíp a vyrazil lesem topícím se v čarodějné mlze.

Draigha obrátila zrak ke svému druhému, zvláště zamlklému společníkovi.

„Jdeme!“ zavelela. „Taky máme něco na práci.“

Sudivoj, nebo spíše jeho tělo, následoval čarodějkou poslušně, bez jediného slova.

Milivoj zaslechl lomoz z lesa a ucítil, jak se předchozí odhodlání v žilách rychle vytrácí. Pozpátku ustoupil z návsi. Když Rohatého paroží přestalo rachotit ve větvích a tlapy zadusaly na travnatém prostranství mezi hvozdem a osadou, mladík naposledy máchl holí, otočil se a vyrazil mezi sruby.

Koneckonců, své udělal. Mlha ustoupila před jeho kouzly do

okolních uliček a dvorů a odkryla tak číhajícím Jezevcům výhled na náves. Víc jim v této chvíli poskytnout nedokázala.

Milivoj se neohlížel. Zrychlujícím se krokem proklouzl mezi chýšemi a zemnicemi a vzápětí už stoupal po mírném svahu k Čaroslavinu domku pod lesem.

IX.

Bivoj se krčil v koruně dubu. Jeho srdce se rytmem přizpůsobilo dunění blížících se kroků. Mhouřil oči ve směru hrozivého zvuku, ale obra prozatím skrývala mlha, podrážděně vířící kolem kruhu vyčištěného Milivojovými kouzly.

Až pak náhle...

Bivoj křečovitě sevřel Dobromyslu. Z bílé nicoty se zhruba ve výšce jeho úkrytu vynořilo rozložitě paroží. Za ním se objevila rozcuhaná hlava s hojící se ránou místo levého oka, a nakonec temné obrysy vyzáblého těla. Pohybovalo se neohrabaně, jako by někdo kosti a svaly statného jelena násilím nacpal do lidské kůže.

Rohatý se zastavil na okraji kruhového shromaždiště. Zachmuřil se, zavětril, zakroužil kolem sebe pozorným pohledem. Bivoj v rozsoše dubu zatajil dech. Pokud ho běs zahlédne...

Nezahlédl. Stočil zdravé oko k vladykovu srubu. Očividně tušil past, ale strachu nepodleh. Varovně zavrčel, chopil se luku a přiložil stříbrný šíp k těživě z Klenových střev. Pak opatrně vykročil přes náves.

Čvachtání bláta pod drápatými chodidly bylo jediným zvukem v napětím zvonícím tichu. Rohatý s každým dalším krokem zvedal zlatem zdobený luk výš a výš.

Bivoj se vztyčil na silné větvi a potěžkal v ruce širočinu. Hlavně ať se Jezevci neunáhlí. Musejí počkat na správný okamžik.

Ještě chvílku.

Ještě pár kroků.

Rohatý se zastavil uprostřed kruhu, zjevně prostoupený zlou předtuchou.

Teď! zaječel Bivoj v duchu. Teď, vy hlupáci! Na co ještě čekáte?!

Kolem návsí to zašustilo. Rohatý zastríhal ušima, vycenil zuby a o krok ustoupil. Tětivu s šípem natáhl až k zarostlému líci.

Útok, hňupové, útok!

Zazněl roh. Konečně! Nad vysokými slaměnými střechami se zprudka vynořili muži s luky a oštěpy v rukou.

„Teď!“ zařval Hordag a sám jako první mrštil dlouhým kopím.
„Prošpikujte tu zrůdu!“

Železné a kostěné hroty se snesly na překvapeně ryčícího obra jako roj vzteklých sršňů.

Když se s třísknutím rozletěla vrata za Čaroslavinými zády, vědma se ani neohlédla.

„No konečně!“ zakrákorala a zamíchala kostěnou naběračkou v mředěném kotli. „Právě jsem přidala medovinu. Už zbývá jen tvá krev. Pospěš, Strošovče!“

Příchozí překročil práh a zamířil k ohništi. Už byl těsně za stařeňou, když Čaroslava ztuhla.

Najednou jí to došlo. To podivné mlčení. Ten pronikavý zápach.

Bleskurychle se otočila a rozmáchla se naběračkou k úderu. Stačila však jen zahlédnout strnulou tvář s odporně netečnýma, zakalenýma očima. Vzápětí ji dvě studené ruce popadly za hlavu a rázně ji obrátily čelem zpátky k ohništi. Ve svrašťelém krku to ohavně křuplo a shrbené tělo ochablo. Zpod oškubané sukně hlasitě crčela moč.

„Copak to je?“ zeptala se zvědavě Draigha, která se právě zhmotnila z mlhy před chýší a se skloněnou hlavou prošla nízkými dveřmi. „Tu vůni znám,“ nasála vzduch. Přikročila ke kotli, nahlédla do něj, znovu začichala a najednou se usmála. „Ale to se podívejme! Ta vesnická havěť tu vaří nápoj válečného šílenství! Hádám, že už chybí jen krev. Slyšíš, otroku?“ pohlédla na svého společníka. „Potřebuji krev.“

Rozhlédl se a zamířil do kouta, kde byla v těžkém špalku vedle hromádky naštipaného dříví zařatá sekera. Sudivoj ji vyprostil, vrátil

se k ohništi, zvedl mrtvou Čaroslavu za vlasy a třikrát ji sekl do krku. Tělo se sesulo zpátky na podlahu, hlavu podal nemrtvý své paní. Draigha ji rychle zvedla nad kotel. Z pahýlu krku pod ochablou jednozubou čelistí tekla do nádoby krev. Když se proud změnil v kapání, druidka hlavu odhodila do kouta, zvedla ze země kostěnou naběračku a důkladně zamíchala ostře páchnoucí směs.

„Tak, výborně,“ vycenila spokojeně zuby. „A teď...“

Venku zazněly vlhké kroky a mlaskání hole v blátě. Draigha a Sudivoj se ohlédli. Na zápraží stanula vysoká rozčuchaná postava.

Milivoj vytréštil oči. Stačil mu jediný pohled do ohništěm osvětleného obydlí, aby všechno pochopil.

Ani Draigha nepotřebovala zdlouhavé vysvětlování. „To je ten čaroděj,“ zúžila oči. „Zabij ho, otroku! Hned!“

Zbytečně zvyšovala hlas – Sudivoj vykročil, ještě než dořekla.

Při pohledu na vlastního otce, mířícího k němu s hrůzostrašně lhostejnou tváří a s krvavou sekerou v ruce, Milivojovo srdce spadlo do bláta.

Kernon ani nestihl vystřelit – sprška střel ho přinutila přikrčit se a pozvednutým předloktím si chránit obličej. Několik šípů mu propíchno paži, ramena a břicho, dokonce mu jeden oštěp probodl stehno, ale to pro něj byla bezvýznamná zranění. Hlavně nesmí přijít o druhé oko. Představa, že by úplně ztratil zrak, ho naplňovala hrůzou.

„Nepřestávejte!“ křičel Hordag na střeše vladykova dvorce. „Do něj!“

Kernon v lijáku střel získal podobu podivného přerostlého ježka. Bublal v něm vztek a každé další bodnutí hrotu jej znásobovalo. Po několika dalších zásazích konečně přetekl – rohatý obr zuřivě zařval, narovnal se, natáhl luk a bleskurychle zamířil.

Tětiva ze střev vlhce pleskla. Stříbrný šíp zablýskal nad návsí.

Ve skutečnosti Kernon střílel na řadu siluet, vykukujících nad hřebenem střechy hlavního srubu. Střela však dopadla o kousek níž,

proletěla tlustou vrstvou slámy a zasáhla trám, tvořící hranu střechy. Masivní hrot nelítostně rozštípl břevno.

Pronikavě to zapraskalo a prostřední část krovu se propadla do srubu. Tři křičící muži zmizeli v díře plné prachu a zvířených stébel. I sám Hordag sklouzl nohama do otvoru, ale v poslední chvíli se zachytil a s pomocí pohotového družiníka se vyškrábal zpátky.

Kernon pozvedl pravačku a vykřikl zaklínadlo. Jezevci slyšeli, jak kouzelný šíp sviští zpátky.

Na žádná útočná ani ochranná zaklínadla nezbyl čas. Dokonce ani na útěk. Proto když se Sudivoj rozmáchl sekerou, Milivoj stačil jen uchopit svou hůl oběma rukama – dlaně na půl sáhu od sebe – a pozvednout ji v zoufalém pokusu o obranu.

Krvavé ostří sekery přerazilo žezlo v polovině. Milivoj, i když nezasážený, se zapotácel a upadl na záda. Dva pahýly s ostře ulomenými konci mu vyklouzly z dlaní.

Sudivoj přišlápl zvedajícího se syna zpátky k zemi a rozmáchl se širočinou ke smrtícímu úderu.

Milivoj odevzdaně zavřel oči.

X.

Bivoj v koruně dubu tiše klel. Viděl, jak Rohatý podruhé vkládá stříbrný šíp do luku a střílí. Střela rozmetala na kusy střechu dalšího srubu. Na dvůr se s křikem skutáleli další Jezevci.

„Nevzdávejte to, hlupáci,“ cedil Strošovec skrz zuby. „Víte přece, co máte dělat. Copak to nedokážete?“

Dokázali. Hordag popadl roh a vyslal nad osadu druhé útočné ztroubení.

„Teď! Všichni najednou!“ zařval.

Krupobití šípů, oštěpů a kamenů z praků opět zhoustlo. Běs začal

ustupovat. Pichlavé střely přilétaly ze střech severních a východních srubů. Rohatý couval k jižnímu okraji kruhového prostranství.

Přímo k dubu, na kterém číhal Bivoj.

„Jen pojd, paroháči. Už jenom kousek.“

Košaté paroží zašustilo v koruně. V tom okamžiku Hordag zatroubil potřetí a střelba náhle ustala. Běs nechal klesnout probodané zápestí, kterým si doteď chránil obličej, a zamrkal zdravým okem.

Bivoj jako útočící rys vyrazil z rozsochy, přeběhl po silné větvi a proskočil listovím. Zezadu dopadl koleno na ramena Rohatého a hrábl levačkou po jeho zrzavé hřívě. Obr se zapotácel a překvapeně vyjel. Vzápětí pochopil smysl léčky a zacloumal hlavou, jenže to už se Bivoj pevně držel porostu na jeho zátylku.

„Perun!“ vykřikl a mocně máchl pravačkou.

Dobromysla dopadla. Ostří však nemířilo na démonovo temeno, nesnažilo se prokousat k mozku. Zafálo se do místa, kde z veliké lebky vyrůstal parah.

Běsova síla je v jeho paroží, tvrdil Milivoj, když léčku plánovali.

Bivoj prosil bohy, aby se jeho bratr nemýlil.

„Ne!“ vykřikla najednou Draigha a vkročila mezi Sudivoje a jeho obět. „Počkej!“

Nemrtvý otrok zaváhal. Milivoj překvapeně otevřel oči.

„Mám lepší nápad,“ usmála se velekněžka. Milivoj sice slovům nerozuměl, ale její vyceněné zuby mluvily srozumitelnou řečí. „Jeho krev je plná čarodějných síly. Byla by škoda nechat ji jen tak vytéct do bláta.“

Sudivoj poslušně sklonil širočinu a ustoupil stranou.

Draigha se snesla na ležícího Milivoje jako sokol lovící zajíce. Pořád se zubatě usmívala, až z toho mladíkovi tuhla krev v žilách.

„Mezi bolestí a slastí je někdy tenká hranice,“ šeptala, zatímco planoucím pohledem hledala nějakou skulinku mezi vlasy a vousy na jeho krku. „Ale ve tvém případě bude bolest kratičká a rozkoš

nekonečná. Možná tě pak oživím v kotli a nechám si tě jako dalšího věrného otroka.“

Pro strošovského vyhnance byla její slova jen jedovatým syčením. Jak se přibližovala, ucítil její dech. Vůbec nebyl sladký a hřejivý jako dech milenky. Hnusně páchl krví a zůstával po něm slizký pocit.

Velekněžka ohrnula rty a špičky zubů zašimraly Milivoje na krku. Tělo mu obsypala husí kůže...

V tom okamžiku z osady dolehl strašlivý řev.

Ze zvuku, který se dral z běsova chřtánu, Bivojovi téměř popraskaly ušní bubínky. Potlačil však chvění a udeřil ještě jednou, a pak bleskurychle znovu. Znělo to, jako by Dobromysla štípala mohutné bukové špalky. Ze zvětšující se rány u kořene rohu stříkala černá krev. Rohatý se potácel po návsi a zběsile se zmítal ve snaze setřást útočníka. Bivoj mu opravdu sklouzl z ramen a nohy mu chvilku poletovaly ve vzduchu sem a tam, ale pak se s vypětím všech sil vytáhl zpátky. Vyjící běs si sáhl pravačkou na zátylek. Strošovec do ní pohotově sekl – jeden z drápů odlétl stranou. Šátrání však neustalo. Rohatý byl bez sebe bolestí a vztekem. Podařilo se mu zachytit sekeru a vyrvat zbraň ze silných dlaní. Vztekle ji odhodil do bláta.

Bivoj nezaváhal a skočil. Jeho prsty se zachytily napůl odděleného parohu. Rohatý pod vahou břemene zavrával. Bivoj to krátké zaváhání využil k ráznému zhoupnutí.

Ozvalo se odporné zapraskání. Tmavá krev stříkala proudem.

„Kernone!“ Draigha, obkročmo sedící na Milivojovi, se prudce narovнала a obrátila zrak k osadě. Díky mlze, kterou sama vyčarovala, až k bojišti na návsi nedohlédla.

Zaváhala. Má spěchat na pomoc svému milenci, nebo dorazit toho prašivého zaklínače? Pohlédla na oběť...

A ztuhla.

Milivoj se nepřičetně usmíval. Sklouzla pohledem z jeho obličeje na pravou ruku. Dlaň svírala jeden z pahýlů rozštípnuté čarodějné hole.

„Otroku!“ zavyla Draigha, ale v tom okamžiku se Milivoj nadzvedl a vši silou jí vrazil ostré dřevo mezi ňadra. Do obličeje mu vytryskla krev.

Řev Rohatého byl ničím ve srovnání s kněžčiným jekotem.

Výbuch dosud nepoznané bolesti zakalil Kernonovi i zbytek zraku. S vytím padl na kolena. Ten náraz zpřetrhal i poslední vazivo, pouštající paroh k zrzavé hlavě. Bivoj tvrdě dopadl na záda a těžký paroh přistál na něm.

Rohatý se držel za krvácející ránu na lebce a skučel nad svou ztracenou ozdobou. Do jeho nářku však vzápětí pronikly vzteklé tóny. Nakonec Kernon zuřivě zavrčel a žal z jeho tepen vyplavila čirá pomstychtivost.

Pozvedl čtyřprstou ruku a zaklínadlem přivolal šíp.

Jak se Draigha snažila dosáhnout na muže pod sebou a pomstít se mu alespoň vražením nehtů do očí, nalehla na úlomek hole. Milivoj ucítil, jak pahýl proniká hlouběji a hledá si cestu plícemi a srdcem. V jeho výkřiku se hrůza mísila s divokým uspokojením. Na krev, kterou na něj vychrlila čarodějčina už ne vriskající, ale chroptící ústa, nedbal.

Sudivoj přiskočil své paní na pomoc. Rozmáchl se sekerou a ze strany se pokusil zasáhnout Milivojovu hlavu.

Mladík znovu zařval a rázně trhl křečemi zmítanou kněžkou. Sám sebe překvapil takovou duchapřítomností – použil chčipající mrchu jako štít. Širočina ji zezadu zasáhla do zátylku, křupla páteř a lebka. Hlava klesla bradou na prsa a čarodějka konečně zmlkla.

Milivoj se koupal v proudech krve.

Bivoj ze sebe shodil těžký paroh, s námahou se vydrápal na nohy a kulhavě se rozběhl pryč od Rohatého. Tomu právě přistál v prstech kouzlem přivolaný šíp. Běs se zvedl z pokleku, vložil střelu do luku a natáhl tětivu. Prchající Bivoj se ohlédl přes rameno a polila ho ledová hrůza. Věděl, že tentokrát ho šíp připíchne k zemi jako švába...

Tětiva praskla. Klenovo střevo se dříve nebo později muselo přetřhnout a vybralo si k tomu právě tento okamžik. Stříbrný šíp neškodně dopadl na dvůr.

Netvor vztekle zařval, odhodil luk, sevřel šíp v dlani jako oštěp a vyrazil za Bivojem. Strošovec pochopil, že neuteče. Zvedl z šípy poseté návsi těžký lovecký oštěp, otočil se k obrovi čelem a přichystal se k zoufalé obraně.

Rohatý máchl šípem jako kyjem. O polovinu menší Strošovec sice zachytil úder ratištěm oštěpu, jenže síla nárazu ho zvedla ze země a odhodila mezi sruby, kde rozmetal plot a pleskl sebou do řídké směsi bláta a prasečího hnoje.

Kernon kymácivě vykročil směrem k němu, ale vtom se znovu ozval roh a ze střech se snesly šípy Jezevců. Démon se chtě nechtě zastavil, zvedl pohled k drzým útočníkům a vzápětí s vrčením vyrazil proti vladykově srubu. Už měl toho všeho akorát po krk. Bylo načase ty červy rozmačkat a poslat do zásvětí.

Milivoj shodil kněžku pod nohy tvora, který přebýval v těle jeho otce. Sudivoj o mrtvolu zakopl a svalil se dopředu, přesto však ještě máchl sekerou. Ostří se zařalo do místa, kde měl Milivoj před chvílkou hlavu.

Mladý čaroděj se hbitě vymrštil na nohy, otočil se a skočil na soupeřovu ruku, která se právě pokoušela vyprostit sekeru ze země. Loketní kloub praskl jako suchý klacek. Sudivoj však nevykřikl – patrně

vůbec necítil bolest. Druhou rukou sáhl po Milivojovi. Mladík ji srazil stranou, sevřel v prstech topor a vytrhl širočinu ze země.

Zaváhal jen na okamžik – na jediný úder srdce, během něhož v duchu požádal bohy o sílu a odpuštění.

Pak vši silou zařal sekeru do temene Sudivojovy hlavy.

XI.

Bivoje udivilo, že je ještě naživu. Když se s chroptěním, kašláním a sípáním zvedal ze smradlavého hnojiště, musel navíc děkovat bohům za silné kosti – ani po všech těch pádech neměl nic zlomeného.

V uších mu hučelo, ale Rohatého běsnění nemohl neslyšet. Lomoz, rachot a praskot se mísily s řevem démona a skučením Jezevců.

Přidrží se zbytků polámaného plotu, zvedl se Bivoj na nejisté nohy. Na Rohatého neviděl, protože mu výhled zakryla stěna nejbližšího srubu, ale zpoza ní vyletovaly chumáče slámy, polámané dřevo a spršky krve, dokonce zahlédl jednoho ječícího muže, který proletěl nad návsí a zmizel kdesi v mlze...

Náhle za Bivojem začvachtaly kroky. Zaskočeně se ohlédl.

A protáhl obličej.

„Bratře?“ zachroptěl. „Co se ti...“

„To není moje krev,“ zarazil jeho otázky Milivoj, který právě prošel kolem chléva a zastavil se před Bivojem. V levé ruce svíral hadrem obalený držák nevelkého měděného kotle, naplněného kouřícím, hustým, nevábně vonícím lektvarem.

„Dělej, Bivoji!“ natáhl nádobu k bratrovi. „Dokud Rohatý všechny nepobije!“

„Říkal jsem ti přece...“

„Na strošovskou paličatost teď není čas! Víš, co jsem právě musel udělat, abych tu břечku získal? Nevíš! Tak nežvaň a okamžitě to vypij! Je to jediná možnost, jak démona porazit!“

„Usekl jsem mu jeden roh a nic to s ním...“

„Musíš mu vzít oba! Pak ho bude možné zabít! Pospěš!“

Bivoj za sebou zaslechl další příšerný výkřik a vzápětí Hordagovo zoufalé volání, nařizující Jezevcům, aby vzali nohy na ramena a pokusili se zachránit v lese.

Popadl kotel a napil se. Popálil si horkým lektvarem jazyk, ale možná to bylo dobře, alespoň necítil jeho odpornou chuť – lidská krev byla nejspíš nejlahodnější složkou.

Účinek pocítil hned. Nejdříve se mu útroby rozlilo horko. Nápoj mu okamžitě stoupl do hlavy, jako by vypil příliš mnoho medoviny. Pak přišla bolest, vystřelující z žaludku do celého těla. Pohlédl na Milivoje – vyčítavě, téměř výhružně. Čaroděj ukročil. Bivoj mu chtěl vynadat, ale v tom okamžiku ho zkroutila křeč a vyrazila mu dech. Klesl na kolena. Skrz vyceněné zuby vystříkla pěna. Prsty se zařaly do plotu, až jedna z planěk praskla. Milivoj zděšeně ucouvl. Připadalo mu, jako by se Bivoj zhroutil sám do sebe a ztratil svou mohutnost a sílu. Bohové, pokud Čaroslava namíchala lektvar nesprávně, jestli třeba přidala špatné houby...

Bivoj prudce zvedl hlavu. Z vlasů se vynořil obličej. Po bolestné křeči v něm nezbyla ani stopa, rysy se vyrovnaly. Předtím zakalený pohled se vyčistil a nyní... planul. K Milivojově zděšení do značné míry připomínal zrak Rohatého.

Bivoj vstal. Rázně, pevně, jako dočista zdravý muž po vydatném spánku. Teď se Milivojovi naopak zdálo, že je robustnější než obvykle. Svaly se mu jen vlnily, jako by jim kůže byla těsná.

Bivoj neřekl ani slovo, dokonce bratrovi nevěnoval jediný pohled. Ohlédl se za hlukem zápasu, vycenil zuby a vyrazil. Milivoj upustil kotel na zem a belhal se za ním, plný pochybností, zda udělal správnou věc a nepovolal na svět dalšího démona, podobného nemrtvému otci. Bivoj pádil přes náves jako vlk na lovu. V běhu se sklonil a sebral upadlou Dobromyslu. Těžkou širočinou pohupoval v rukou stejně snadno jako suchým klackem.

Rohatý řádil v útrokách vladkyova srubu. V záchvatu zuřivosti rozbořil stěny z klád a rozmetal střechu. Teď dupal v troskách a lapal muže, kteří se snažili uniknout. Jednoho z nich zrovna napíchl na stříbrný šíp, zvedl si ho k tlamě jako rožněné kuře a ukousl kopající

nohy. K prostranství stál zády, takže přibíhajícího Bivoje nezahlédl. Všiml si ho až v okamžiku, kdy se hromotluk odrazil od jednoho trámu a vymrštil se na běsova záda. Zachytil se špinavých chlupů a hbitě jako kočka vylezl Rohatému až na ramena. To už netvor poznal, že opět nese nechtěné břímě, vztekle zařval a zmítaje sebou, vypoťácel se z trosek srubu zpátky na náves.

Bivoj nedbal na jeho poskakování, šátrání tlapou a slepé bodání šípem. S tělem pulzujícím svaly sekal do kořene parohu, jako by nic jiného na celém širém světě neexistovalo. Rohatému očividně docházely síly. V jednom okamžiku mu stříbrný šíp vyklouzl z prstů. Bivoj sekal dál. Uprostřed prostranství se běsovi podlomila kolena, z pokleku vzápětí upadl na obličej. Bivoj sice sletěl z jeho zad, ale paroh nepustil. Přitáhl se zpátky, vstal, zasadil ještě tři mohutné údeřy a přehodil si širočinu do levé ruky. Pak pravačkou popadl paroh a jediným prudkým šklubnutím ho ulomil. Přihlízejícímu Milivojovi zadrnčely zuby, jako kdyby to ohavné, hlasité křupnutí byl zvuk jeho vlastní lámající se kosti.

Obr strašlivě zařval, až houština do země zabodaných šípů lehla jako obilí ve vichřici. Pokusil se zvednout, jenže Bivoj mu Dobromyslou přesekl loket ruky, o niž se opíral. Rohatý se zaduněním dopadl zpátky. A už nenašel sílu vstát. V posledních záchvěvech života se obrátil na záda a hlasitě chroptěl s pohledem jednoho oka upřeným na šedivou oblohu.

Bivoj upustil sekeru a popadl veliký paroh do obou dlaní. Přistoupil blíž k bezvládnému běsovi a rozmáchl se, impozantní ve své nepřirozené síle a velikosti.

„Vrať se do hlíny, smraďochu,“ ucedil a udeřil. Ostré výčnělky parohu prošpikovaly Rohatému hrudí. Kernon se vzepjal v poslední křeči, patami i drápy na rukou vyryl hluboké brázdy do mokré návsí, vychrlil proud zpěněné krve a pak náhle padl zpátky a konečně ochabl. Zdravé oko pohaslo a zavřelo se.

Bivoj nechal paroh v ráně, znovu se chopil Dobromysly, přikročil k chlupatému krku a začal sekat.

„Bratře?“ Milivoj se pro jistotu držel v bezpečné vzdálenosti.

Bivoj ho neposlouchal. Sekal a sekal, až mu běsova tmavá krev stříkala do obličeje, a nepřestal, dokud sekera nezaskřípala na páteři a vousatá hlava se neodvalila stranou. Pak tam dlouhou chvíli stál a hlasitě oddechoval. Nakonec mu ramena znovu poklesla a Dobromysla vyklouzla z ochablých prstů. Účinek magického nápoje konečně vypřchal. Bivoj klesl nejdříve na kolena a pak se sesul obličejem do krvavého bláta.

Milivoj spěchal k němu. Poklekl k bratrovi a obrátil ho na záda. Bivoj se zhluboka nadechl, ale jeho oči zůstaly zavřené.

Dlouho vládlo ticho, rušené jen sténáním raněných. Pak se ze všech stran začali opatrně trousit přeživší Jezevci. Mlha se trhala. Vánek, který náhle zavanul od Mže, ji rozehnal jako mocné zakletí hejno přízraků.

XII.

Padající soumrak měnil les jižně od Mže v bludiště, ale Bivojovi ukázala cestu stříbřitá záře, cedící se mezi ponurými obrysy stromů a keřů. Brzy byl na místě. Když se prodral houštím, spatřil temnou siluetu, obklopenou přízračným svitem. Stála zády k němu uprostřed nevelkého palouku a skláněla se nad velikým kotlem.

„Milivoji.“

Mladší Strošovec neodpověděl, vůbec se nepohnul. Stříbřitý svit protékal jeho rozčuchanými vlasy, kolem svěšených ramen a dírami v rozedraném oděvu.

„Slyšíš, Milivoji?“ rychle k němu kulhal Bivoj.

Čaroděj mlčel. Bivoj ho ze zadu vzal za rameno a trhl jím k sobě. Až tehdy se Milivojův nepřítomný pohled vynořil ze zářivých útrob kotle a zaostřil na hromotluka.

„Bivoji...“ vydechl. „Říkal jsem Jezevcům, ať ti nedovolí vstát. Musíš odpočívat.“

„Nech toho, teď přece nejde o mě! Jak se to díváš? Slyšíš? Vzpa-matuj se!“

„Jak jsi mě tu našel?“

„Věděl jsem, kam půjdeš. A taky vím proč. Otec už tehdy ve starém hradišti pochopil, proč jsi ty dva roky bloudil lesy a hledal hrobku velekněžky a zázračný kotel. Doufám, že jsi to ještě neudělal! Nebo ano? Odpověz!“

„O čem to mluvíš, bratře?“

„Nehraj si se mnou, Milivoji. Moc dobře víš, co myslím. Ukaž mi ten váček! Že jsi nevysypal popel a kosti svých milovaných do kotle? Že ne?!“

Milivoj vymanil rameno z Bivojova sevření a o krok ucouvl. Čelo mu zbrázdily vrásky, nepříslušející jeho věku.

„Ne,“ sáhl si na hrud' a vytáhl zpod plnovousu zvláštní přívěsek.
„Zatím ne.“

„Nesmíš to udělat, Milivoji!“ Bivoj si uvědomil, že používá na bratra stejný tón hlasu, jakým je v dětství káral otec. „Sám jsi viděl, že táta se vrátil jako někdo jiný. Přízrak, démon, nelidské stvoření. Tvá žena a dítě možná ožijí, a možná i budou vypadat tak, jak si je pamatuješ, ale nebudou to lidské bytosti.“

„Budou mě poslouchat,“ namítl Milivoj. „Ti, kdo se vrátí skrz kotel, jsou poslušnými otroky toho, kdo je oživil...“

„Slyšíš, co říkáš, ty pitomče?“ zvýšil Bivoj hlas. „Chceš místo ženy a dítěte jen tupé otroky? Před bitvou jsi mě poučoval o lásce. Jenomže bytosti, které takovým kouzlem přivoláš zpátky mezi živé, žádné lásky schopné nebudou. Vráti se jen jako nemyslící a necítící loutky. Nedovolím ti to. Kouzla Starých už mezi nás nevstoupí. Dej mi ten váček, hned!“

Milivoj ucukl před Bivojovou rukou. „Zpátky!“ zvolal. „Ostatků mé ženy a dítěte se nikdo nedotkne! Nikdo! Ani ty ne!“

Bivoj zaváhal. Pak sklonil pohled ke zdroji nadpřirozené záře. „Tak si vezmu kotel. Zbavíme se té prokleté věci. Patří do starých, zapomenutých časů a tady a teď už nemá co dělat.“

„I kdybych ti to dovolil, co uděláš? Necháš ho roztavit?“

„Ani náhodou. I rozteklé stříbro by pořád bylo nasáklé starými kouzly a mohlo by škodit. Zbavíme se kotle nadobro. Souhlasíš?“

Chápu, že jsi toužil porazit smrt a přivést své milované zpátky do světa smrtelníků. Jenomže to je nemožné. Takovými kouzly by ses protivil vůli bohů. Musíš se s tou ztrátou konečně smířit a ukázat minulosti záda. Ano?“

Milivoj vytřeštěně zíral na kotel a v dlani svíral váček s popelem a kůstkami. Myšlenky, otázky, touhy a pochybnosti mu vířily hlavou, až mu obličej zkrivil téměř bolestný výraz.

„Bratře?“ vstoupil Bivoj do toho urputného vnitřního boje. „Ano?“

Mladší Strošovec zamrkal a zachvěl se, jako by se o něj pokoušely mdloby.

„Ano...“ zachroptěl. „Máš pravdu, bratře. O tomhle okamžiku jsem dlouho snil, ale... všechno je jinak. Úplně jinak. Staré pověsti lhaly. Ten prokletý kotel sice vrací život, ale duši vrátit nedokáže. Tvoří jen běsy, dychtící po lidské krvi. Jen díky němu jsem dnes musel použít zbraň proti vlastnímu otci. Víím, byla to jenom zrůda s jeho podobou, ale přesto... Bylo to hrozné. Příšerné. Navždy mě to bude strašit ve snech...“ Milivoj vzhlédl. „Bivoji?“

„Poslouchám.“

„Zbavme se té ohavnosti. Jednou provždy.“

Bivoj se rozmáchl. Dobromysla dopadla a přefala provaz, přidržující tři svázané, skoro až k zemi ohnuté břízy. Stromy se vymrštily. Stříbrný kotel vyletěl do výšky, na okamžik se zaleskl v záři vycházejícího slunce a pak se s hlasitým šplouchnutím zřítíl doprostřed řeky. Temné vody Mže ho okamžitě pohltily. Dva Strošovci a skupinka Jezevců na břehu se dívali, jak stříbrná záře slábne pod zčeřenou hladinou.

„Tak, a je to,“ zabručel Hordag. „Odtamtud ho už nikdo nevytáhne. Je to nejhlubší místo široko daleko, a když kotel zapadne do bahnitého dna a zanese ho písek...“

„Díky, vладыko,“ přikývl Bivoj.

„Neděkuj. Nedělám to kvůli tobě. Pohřbívám kouzla Starých, která rozvrátila naše životy. Mnoho mužů zahynulo, byly napáchány velké škody. A ty jsi pořád muž s krví mého bratra na ruce.“

Bivoj mírně pozvedl širočinu a varovně pohlédl na Hordagovu ruku, svírající ostnatý kyj. Zůstala však skloněná. Jezevci po včerejších událostech neměli nejmenší chuť na další krveprolévání.

„To všechno mě mrzí, vладыko, věř mi. Mohu ti slíbit, že na Vyšehradě nevznesu proti Jezevcům obvinění z lupičství. Právě naopak, přimluvím se za tvůj rod a přesvědčím kněžny, aby vás ušetřily poplatků a pomohly vám mimořádnými přiděly z knížecích sýpek a chlévů. Nebudete v zimě strádat, slibuji.“

Hordag jen zachmuřeně pokýval hlavou. „Uvidíme se na Vyšehradě, Strošovče.“

S těmi slovy se Jezevci otočili a v hloučku rychlým krokem vyrazili zpátky k osadě. Čekala je tam spousta práce.

„Vracím se do Strošovic,“ nadhodil Bivoj a zastrčil Dobromyslu za opasek. „Co ty? Zase zmizíš v lesních stínech?“

Milivoj zavrtěl hlavou. „Už mě tam nic netáhne. To, co jsem v divočině hledal, právě zmizelo v hlubinách řeky. Společně s mou nadějí.“

„Nemluv tak. Naděje tě čeká doma v Strošovicích. Někoho jako ty tam teď budu potřebovat. Rod přišel o vладыku, ale když se současně vrátí jeho ztracený syn, nebude ta ztráta tak bolestná.“

Milivoj se díval na řeku, po jejíž hladině se zvolna rozléval odlesk ranních červánků. Potom pohlédl na Bivoje a přikývl. „Zkusíme to.“

Bivoj se zlehka usmál. Pak bratři bok po boku vykročili podél Mže na západ.